

ÇETMİ'nin SESİ

GÖZÜ, KULAĞI, NABZI...

YIL: 1 SAYI: 1 AĞUSTOS - EYLÜL 1997

FİYATI: 200.000 TL. (KDV Dahil)

Mehmet Özel

ÇETMİ Tarihine Mukaddeme

Şükrü Karaca

ÇETMİ'nin DURUMU

ÇETMİ ÖZLEMİ

ABDURRAHMAN ÖNDER'le BAŞBAŞA...

NE GÜZELDİR MÜSLÜMANLAR

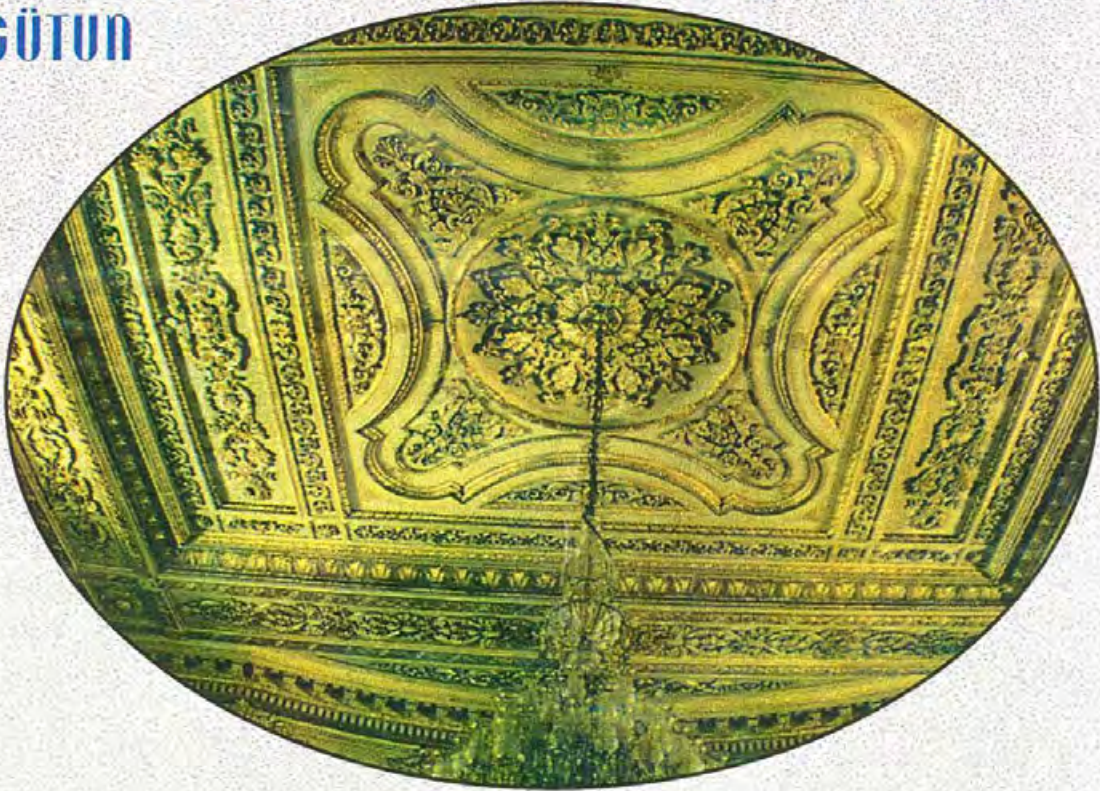
KÖYLÜ KADINI...

ÖZEL

DEKORASYON İNŞAAT SAN.TİC.LTD.ŞTİ.

Ahmet ÖZEL

- ALÇI TAVAN
- KEMER
- DEKORASYON
- KARTONPİYER
- RESTORASYON
- İŞLERİ
- SÜTUN

MERKEZ :

NİŞANTAŞI MAHALLESİ KALEMKAR SOKAK NİŞANTAŞI SİTESİ NO: 9/D

TEL: 0.332. 237 57 55 FAX: 0.332. 237 57 54 KONYA

ŞUBE :

SULTANŞAH CAD. ÇEVİK APT. NO: 18/F

TEL: 0.332. 350 78 78 FAX: 0.332. 353 09 25 KONYA

ŞUBE :

KÜLHAN MAHALLESİ KEMAL KAYNAŞ CAD. NO: 47/6

TEL: 0.338. 217 17 72 KARAMAN

CEP TEL: 0.542. 214 43 57

ÇETMİ'NİN SESİ

Mahalli Dergi

Çetmililer Eğitim
Kültür ve Yardımlaşma
Vakfı Adına

Sahibi ve Yazı İşl. Müd.
İbrahim TIKIR

ADRES

Feritpaşa Mah. Çifthisar Sok.
Birlik Apt. Altı No: 6/A
Selçuklu / KONYA

TEL.: 0.332.351 79 44
FAX : 350 18 99

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Hüseyin ALP ÖZEL

YAYIN KURULU

Mehmet BALCI
Abdurrahman ÖNDER
Nurettin ÖZEL
Hasan UYSAL
Niğmetullah UÇAR
Şükrü KARACA

TEMSİLCİLERİMİZ

✕ **ANTALYA:** Mustafa ÖĞÜT
✕ **İZMİR:** Ahmet ASLAN
✕ **ANKARA:** Enver ÖZEL
✕ **İSTANBUL:** Kerim TIKIR
✕ **BURSA:** Mahmut UÇAR
FRANSA: Eyyüp AKBOĞA
ÇETMİ: Hüseyin GÜÇLÜ

İLANLAR

Arka Kapak: 40.000.000 TL
İç Sayfalar: 30.000.000 TL
Siyah-Beyaz Tam Sayfa:
20.000.000 TL

ABONE

Yurt İçi: 1.500.000 TL
Yurt Dışı: 100 FF

DİZGİ-BASKI

Gökhan Ajans
0.332.350 45 80

ÇETMİ'NİN SESİ

İÇİNDEKİLER

Selam İle.....	2-3
◆	
Zeynepoğulları (Karaca) Seceresi.....	4
◆	
Çetmi Tarihine Mukaddeme/Şükrü KARACA.....	5
◆	
Çetmi'nin Durumu.....	6-7-8
◆	
Köylü Kadını.....	9
◆	
Mehmet Özel'le Başbaşa.....	10-11-12
◆	
Çetmi Özlemi/Niğmetullah UÇAR.....	13-14-15
◆	
Abdurrahman ÖNDER.....	16-17-18
◆	
Dış Ülkelerde Çalışan Çetmi'liler ve Meseleleri.....	19
◆	
Ne Güzeldir Müslümanlar.....	20
◆	
Belediye Başkanları.....	21
◆	
Belediye Başkanı Mehmet BALCI.....	21-22-23
◆	
Ahmet KARADUMAN'dan hatıra.....	25
◆	
Kaşıkçı Ali Rıza Efendi.....	26-27
◆	
Gıybet.....	28
◆	

Selam İle...

B izimi diyor... Çetmi, Alata, Bolay, Afşar, Kecimen... Anadolu'nun yoksul köyleri... Ekmegini taştan çıkaran insanların kendilerine mekan seçtikleri Toroslar... Ve en önemlisi de, kadını, erkeği, yaşlısı, genci ile insanları...

Kimi çeşme başlarında sıkça rastlayıp gördüğümüz güzel bir deyim: "Ne sen bâki, ne ben bâki, bu dünyada eser baki"... Hani nerede baki olan eserler?... Çetmi deyince aklımıza, ekin biçtiğimiz, düğün sürdüğümüz, saman çektiğimiz yerler, iri kayalıklar, yüce dağların eşsiz havası, her yerinden şırl şırl akan suları bağları ve bahçeleri ile her an geçmişini yaşadığımız köyümüz aklımıza gelir...

Aslında bizim hakiki geçmişimiz yer altında, mezarlıkta değil mi? Orada kimin hangimizin geçmişi yok ki? Hiçbir şeyin boşlukta kalmaması için mâzi, hâl ve istikbal kelimeleri ile formüle edilen durumun çok iyi analiz edilmesi gerekmektedir.

Dünya'ya gelişimizden bu güne yaşamış olduğumuz hayatı düşündüğümüz zaman, hayatımızda kalan ve canlılığını

hiç yitirmeyen tek şey hatıralar değil mi?... Hatıralarımızın geride bıraktığı ve bizimle yaşayan en iyi mekan mezarlık... Ancak, onlar Yunus Emre'nin deyimiyle; "Ne söylerler, ne de bir haber verirler." Çok geç değil bizler de bir bir öleceğiz. Bizden sonra arta kalan şey ne olacak? Gelecek nesillere, kendimizi, köyümüzü, yaşadığımızı, nasıl aktaracağız, anlatacağız?... Geçmişimiz ve tarihimiz ne? Nereden nereye nasıl geldik? Bulunduğumuz topraklarda bizden önce yaşayanlar kimlerdi? Hangi medeniyeti kurdular? Sonra ne oldu? Şimdi harabe, "ören" olmuş mekanlarda onların bıraktıkları "iz"ler neler?...

Aslında bizim hakiki geçmişimiz yer altında, mezarlıkta değil mi? Orada kimin hangimizin geçmişi yok ki? Hiçbir şeyin boşlukta kalmaması için mâzi, hâl ve istikbal kelimeleri ile formüle edilen durumun çok iyi analiz edilmesi gerekmektedir.

Dergimiz bütün sayılarında bu konulara da ağırlık verecek. Geçmişten günümüze, sizi tarihin gerçekleri ile aydınlatmaya çalışacak... Tarihin bıraktığı mirasa sahip çıkılarak tarihi değer taşıyan eser, yerleşim yeri ya da "yöre"ler tanıtılacak. -Bu hususta elinde bilgi/ belge olanların dergimiz merkezine göndermeleri rica olunur-

Gölgesinde yaslandığımız ağacın altında bizim dedelerimiz de dinlenmemiş miydi? Dolaştığımız dağlar, atalarımızın ekip biçtiği, ayak bastığı topraklar değil mi?

Çocuklarımız bizim istikbalimizdir. Peki ya hani bizim mazimiz? Bugün düğün, saban, yaba, öğendire, diğren, öküzle çift sürme gibi hususları yeni yetişen nesillerden kim bilir.

Yöremizin içinde bulunduğu durum... Ekonomik ve coğrafik konumu, hayvancılık, ticaret, ulaşım, turizm, belediyeçilik, yer altı, yerüstü zenginlikleri, mağaralar... Bu dergiyi çıkarma düşüncesi etrafında söylenebilecek çok söz vardır. Ancak derginin muhtevası

maksadımızı anlatır ümidindeyiz.

Geçmişle bütünleştığımız zaman geleceğimizi daha iyi görebiliriz. Yarın ne olacak? Ne olması gerekir? Bugün yapılan yatırımlar geleceğin hayatımızı etkileyen gerçekleri olacaktır...

Köyümüz için neler yapılması gerektiği hususunda düşüncesi olanların yazıları, öneri ve teklifleri değerlendirilerek yayınlanacak. Vakıf çalışmaları yanında yapılan belediye hizmetleri aktarılacak. Eğitim ve kültür faaliyetleri, bunun uzun vadede getirecekleri... Önceliği olan mevzular... Ne yapırsa ne olur? Yapılanların uzun/ kısa vadede fayda/ zarar muhasebesi...

Çetmi'nin Sesi, ayrıca insanlarımız arasında başlaması gereken birlik ve beraberliğin tesis edilmesi için üzerine düşen görevi layıkıyla yapmaya çalışacak...

Kim nerede ne iş yapıyor? Bürokraside yer alan yöremizin insanları... Yurt dışında kimler nerede nasıl yaşıyor? Tek tek herkesin herkesle ortak mevzularda diyaloga geçmesini temin edecek bir köprü hüviyeti ile yayın hayatına atılan ÇETMİ'nin SESİ, bizi birbirimizden haberdar edecek... Yöremiz ve Çetmi ile ilgili her türlü haber bizim mevzumuzdur, dikkate alınacak...

Yetişmiş ilim ve fikir adamlarımızın çalışmaları dergimiz sayfalarında yer alacak. Bu şiir, hikaye, ya da başınızdan geçen ilginç bir olay da olabilir... Canlı tarih diyebileceğimiz büyüklerimizin hatıralarına da yer vereceğiz.

Yapılmasını temenni

ettiğiniz hizmetler, karşılaşılan meseler ile ilgili çözüm önerileriniz, ilgililerce dikkate alınması için dergimizde yansıtılacak... Yetkililer nezdinde ÇETMİ'nin sesi, soluğu olmağa çalışacağız.

Dergi herhangi bir siyasi yapının sesi ya da propaganda aracı olmayacaktır. Bütün siyasi yapılara eşit uzaklıkta veya yakınlıkta olacağız.

Dünya ve Türkiye'nin neresinde olursa olsun, Çetmi'lerden Çetmi'liye bir haber ulaşım köprüsü olacağız.

Başarılı iş adamlarımız ve bürokratlarımızın hayat hikâyeleri ile birlikte düşüncelerini yansıtacağız.

Gerek üniversitelerde, gerekse başka okullarda okuyan gençlerimizi, eli kalem tutan ve yazmak isteyen hemşehrilerimizi sayfelerimizde misafir edeceğiz...

Yörelerimizi dağ, dağ, oba oba gözlerinizin önüne sereceğiz.

...

Bu sayıda,

"Çetmi'nin Durumu"nu ele aldık. Sayın Nigmetullah UÇAR'ın "Çetmi Özlemi" şiirini beğenimize sunduk. Çetmililer Eğitim Kültür ve Dayanışma Vakfı kurucusu Sayın Abdurrahman ÖNDER'le yaptığımız röportajı beğeni ile okuyacağınızı ümit ediyoruz. Belediye başkanı sayın Mehmet BALCI ile yaptığımız söyleşi önümüzdeki sayılarda Çetmi'de belediye başkanlığı yapmış diğer reislerle devam edecek. Ahmet Karaduman'ın başından geçenleri oğlu Hüseyin Karaduman naklen anlatmıştır. Evlatlarına ve Çetmi'liyle armağan ediyoruz. Böylesi enteresan vakıaları göndermenizi bekleriz. Yayınlamaya devam edeceğiz. Balcılar' (Alata)lı Ali Rıza Kışıkçı efendinin kısa bir biyografisi ile ilahisini, ayrıca "Köylü Kadını" isimli şiiri beğeneceğinizi ümit ediyoruz.

Ayrıca değerli büyüğümüz Çetmi'nin gururu sayın Mehmet ÖZEL'le yapılan söyleşi ileriki sayılarımızda sürpriz konuklarla devam edecek.

"Çetmi Tarihine Mukaddeme", "Yörelerimiz", "Gıybet mevzusu" ve "Ne güzeldir Müslümanlar" yazısı ile işte "ÇETMİ'NİN SESİ"...

Selâm ve dua ile...

Çetmi'nin Sesi

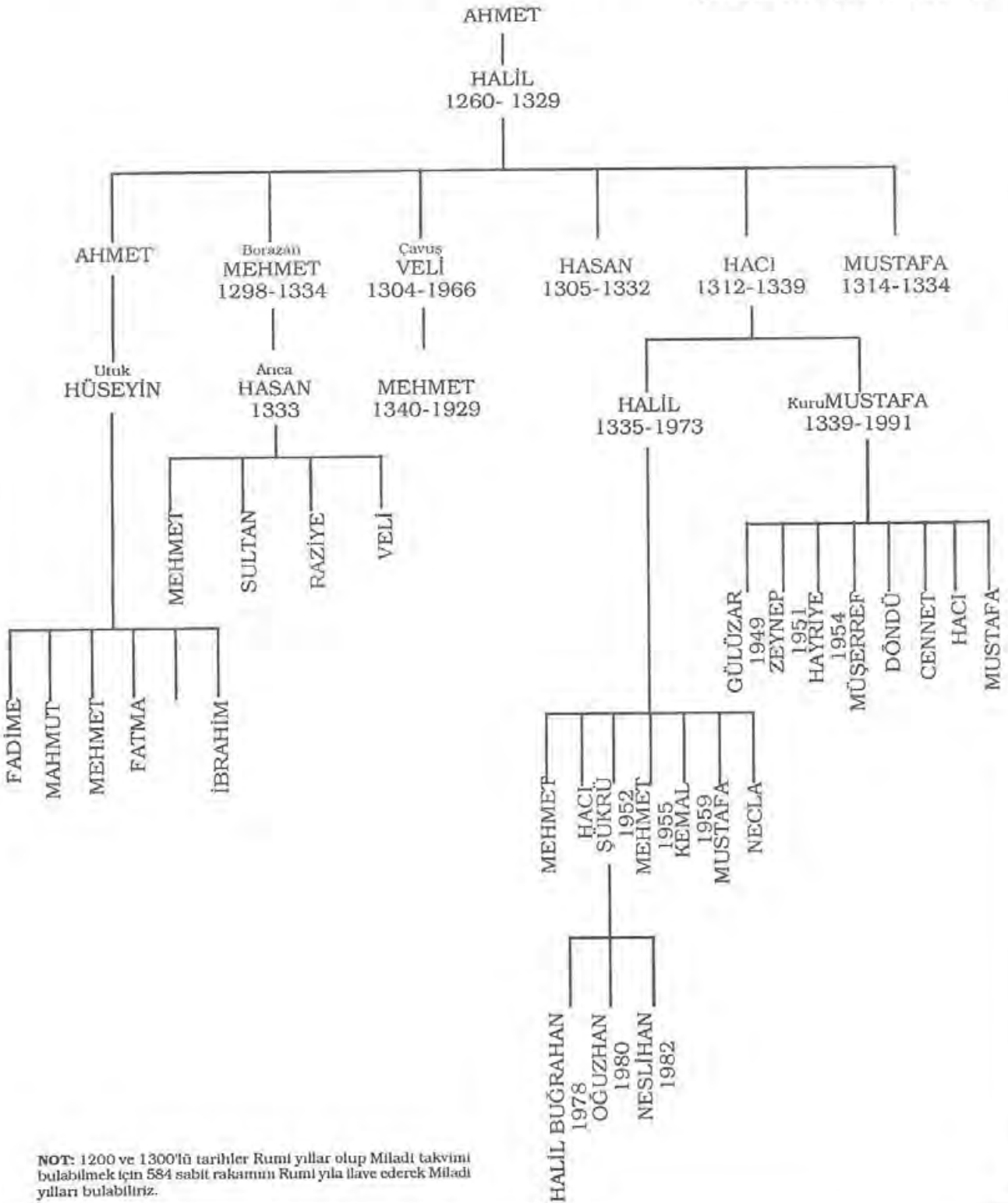
Mehmet Özel'le
Röportaj

Gelecek Sayıda...

ZEYNEPOĞULLARI (KARACA) ŞECERESİ

HAZIRLAYAN: ŞÜKRÜ KARACA

NOT: 1200 ve 1300'ü tarihler Rumi yıllar olup Miladi takvimi bulabilmek için 584 sabit rakamını Rumi yıla ilave ederek Miladi yılları bulabilirsiniz.

Çetmi Tarihi'ne Mukaddeme

Şükrü KARACA

Sevgi, Muhabbet ve aşkın en güzellerinden birisi vatan sevgisi, diğeri de millet sevgisidir. Bizi bu naçiz çalışmaya sevk eden bu iki hususdur.

Hatemül Enbiya; "Hübbül vatan el iman (Vatan sevgisi imandan gelir) buyurur. Şu halde vatanımızı mücerret manada Çetmi'yi taşı toprağıyla ve herşeyi ile sevmek imanımızın icabıdır. Burada meşhur arap şairi ve yazarı Cahiz'den aldığım Türk'ün vatan aşkıyla alakalı bir yazısını nakletmek istiyorum:

"Vatan sevgisi bütün insanlara şamil bir histir, fakat bu his Türklerde daha galib ve hakimdir. Kuteybe bin Müslim demiştir ki: "Türkler vatanlarına çok bağlı olup, onun için çarpınırlar. Basra'dan Umman Denizi sahiline götürülen ve İple bağlı olan bir deve, nasıl fırsat bulursa kendi vatanına gitmek için inlerse, Türk de uzak memleketlere gittiği zaman vatanı için bir deveden daha çok üzülür, onu özleyerek inler... Zira Türk'ü diğer milletlere üstün kılan amiller, onun vatanının hususiyetleridir ve o bunu müdriktir." (1) demektedir.

İlim ve kılıç peygamberi Hz. Muhammed Mustafa (SAV) bir Hadis-i Şerifinde: "Aile ne-sebinizden akrabınıza sıra yapabilecek kadar bilgi edinin! Çünkü Sıla-i Rahim aile içinde sevgi, malda bolluk ve ecelde ertelemektir." (2) buyurur. Bir başka hadisinde de: "Kendi

milletini sevmeyenin imanı yoktur" bir diğer mübarek ifadesinde de: "Sizi ne-sebinizden, büyük babanıza bağlayacak bilgileri öğreniniz" (3) demiştir. İşte bizim ikinci gayemizde Çetmi'lileri tanıyıp, tanıtmak olacaktır. Söz buraya gelmişken Tarihin tarifini de yapmamızda fayda mülhaza

"Tarih bir milletin bakıp bakıp da, varsa ayıplarını, noksanlarını görüp gözteceği; yoksa, cemal ve kemaline şükrederek çeşitli milletlerin kaynaştığı şu dünya pazarında kuvvetli ve dinç bir şekilde arzı endam edebilmesi için, gelecek nesillerin geçmişlerini olduğu gibi tanıyıp dersler alacağı, bir hakikatler aynası imiş."

ediyorum:

"Tarih bir milletin bakıp bakıp da, varsa ayıplarını, noksanlarını görüp gözteceği; yoksa, cemal ve kemaline şükrederek çeşitli milletlerin kaynaştığı şu dünya pazarında kuvvetli ve dinç bir şekilde arzı endam edebilmesi için, gelecek nesillerin geçmişlerini olduğu gibi tanıyıp dersler alacağı, bir hakikatler aynası imiş."

Çetmi Tarihi'ne dair bilgileri aktarırken zaman zaman bir veya iki sülalenin de şeceresini şemalar halinde vermeyi düşünmekteyim... (4) Ne var ki, gerek Çetmi Tarihi üzerinde olsun, gerekse şecere ile alakalı geniş malumatı acizânem hazırlamakta olduğu "ÇETMİ TARİHİ" ile "YÜZ ÇETMİLİNİN OTOBİYOGRAFİSİ" isimli eserlerimizden lütfedilirse öğrenebilineceği ka-naatindeyim.

Büyük Türkçü Ahmet Hikmet Müftüoğlu'nun: "Sen şarkın kınına girmeyen bir kılıcıdır; döğüle döğüle tavlansın, vurula vurula kırılırsın. Yine her parçandan bir kıvılcım, her kıvılcımdan bir şimşek çıkar. İlahi bir kuvvetin, ebedi bir feyzin var ey Türk", diye tarif ettiği mukaddes milletimizin içinde şerefli bir yere sahip OĞUZ TÜRKLERİ'nin bir boyu olan ÇETMİ (veya Çepni) tarihine ve Çetmililere küçücük bir hizmet yapabilirsem kendimi millet ve vatanımın bahtiyarlarından sayabilirim.

1- Ord. Prof. A. Zeki Velidi Togan- Umumi Türk Tarihine Giriş

2- Ebu İsa Et Tirmizi- Sünen-i Tirmizi c: 3 s: 394

3- Zeynüddin Ahmed- Sahih-i Buhari c: 9 s: 214

4- Dergimizin bu ilk ve şeref sayısında, medar-ı iftiharımız, aynı zamanda bu satırların yazarı olan gazi Şükrü KARACA'nın dededen büyük amcası olan, Gazi Veli Çavuş'un sülalesini ZEYNEPOĞULLARI'nın şeceresini yayınlıyoruz.

Çetmi'nin Durumu

Kerim BOZDAĞ

Kasabamızın toprakları, içinde yaşayan halkımızın geçimine yetmiyor. Bu yüzden ki 1950'li yıllardan bu yana insanlarımız başka yerlere, hatta yurt dışına çıkarak geçimini sağlamaya çalışıyor.

Geçmişte yaşayan büyüklüğümüzün anlattığı "kıtlık günleri" heptimizin bilgisindedir. Bugün için bile Çetmi'nin dışarı ile olan mevcut bağlantısı kesilse, aynı kıtlığın tekrar yaşanmayacağını kim iddia edebilir?

Tarlalar, bağlar çoraklaşmış, verimsizleşmiştir. Hattâ bahçeler bile istenen ürünü vermemektedir... Eskiden her evde pekmez kazanları kaynarken şimdi yazları yenebilecek üzüm bile bulunmamaktadır. Köyümüzde ormanların, bitki örtüsünün yok edilmesinin getirdiği felâketler yaşanmaktadır aslında... Kasabamızın hali dermanı olmayan bir derde yakalanmış hastanın ümitsiz durumunu andırmaktadır... Yağarı yağmurlarla oluşan sel suları topraklarımızı alıp götürmüş, bize üzerinde hiç birşey bitmeyen çıplak çorak tepeler, araziler kalmıştır. Dağlarımız, kuşa, keklige diğer canlılara hasret bir yalnızlığı, bir ölüm sessizliğini yaşamaktadır... Artık keklıklar sekmez, kuşlar oradan oraya kanat çırpıp ötmeymiş... "Dukguk, dugguk" seslerini biz biliriz ama çocuklarımıza anlatamayız... Cırcır böcekleri yok, karıncalar, kaplumbağalar yok... Evet herşey bir yokluğa doğru gidiyor. Var olan şeyler ise bu topraklara yabancılaşmış. Eskiden Musa Gölü yaz ortasına kadar suları bağrında taşırdı ne oldu? Yağran Gölü ne alemde?... Yeraltından çıkan o güzelim sularla beslenen çeşmeler kurumaya yüz tutmuş, kuyular ise kendileri susamış neden?

Dağlarda açan o güzelim

çiçekler, laleler, sümbüller, gelincikler, susamlar, çiğdemler, binbir bitki neden yok? Neden olanlar zayıf, cılız, çelimsiz, boynu bükük? Yoksa bizleri, bu köyü onlar da mı terk ediyor...

Göksu, sanki hergün kendi kaderine ağlayıp gözyaşları döküyor... Boğaz taş ve çamurlarla dolmuş, harman böğet zaten yok... Etrafında dolaşan kındıralar, çayır çimenler, derin böğetler, setler, hiçbirşey yok... Çünkü o da sellerle dağlarımızı terketmeye başlayan topraklarla, felaketlerle mücadele edecek takati kendinde bulamamış ve sele, kuma çamura yenik düşmüştür...

Çetmi'nin dağları, halkı ile birlikte bir sefaletin öyküsünü, tükenişin hüznünü yaşamaktadır. İfade ettiğimiz felâketler bir kabus gibi Çetmi ve Çetmi'nin üzerine düşmüştür. Geleceğimize, yarınlarımıza, çocuklarımıza biz buraları mı miras bırakacağız? Orman, otu, çiçeği bitmiş, kuşları böcekleri olmayan, çorak, susuz, verimsiz topraklar ve taşlar...

Herkes herşeyden şikayetçi ve hiçbirşey olmuyor... Herkes daha iyisi olsun diye birşeyler düşünüp söylüyor, yapıyor ama kimse kimsenin yapığını beğenmiyor... Dedikodu kol geziyor, gıybet illeti hüküm kesiyor. Menfaat sözkonusu oldu mu benlik tütüyor hareketler. Yardımlaşma, dostluk, samimiyet, akrabalık, hizmet dendi mi "desinler, görsünler" anlayışı ağır basıyor. Hak hukuk söz konusu oldu mu, "bizim adamımızın adamı haklı, öbürü haksız" anlayışı hakim. Adama göre iş, adamına göre aş... Herkes birbiri ile eziyor. Gizli ya da açık halinden memnun olan bir kimse var mı? Başına bir bela gelen Çetmi'nin yanında kim var? Varsa nasıl var? Herkes işin seyrinde değil mi? Hastası olan, kendi imkanları ile çarelerini arar, Gücü varsa mücadele eder. Ya yoksa?...

Ömrünü harcayarak yetiştirdiği evladını ilkokuldan sonra okutamayan ve yaban ellere, gurbet ellere gönderen aileler yanında, çocuğunu okutabilme şansını elde edebilen aileler de vardır. Vardır ama o öğrencilerin elinden kim, hangi ölçüde nasıl tutuyor?...

Yine herkesin gücüne, imkanına göre değil mi? "Tok acın halinden anlamaz" demiş atalarımız.

Yetim kalan öksüzlerini doyurabilmek için kışın ayazında, bahçelerde lahana kazığı toplayan anneler oldu un bulamadığı için... İki üç saatlik yoldan arkasında odun getirip yakacak ihtiyacını karşılamaya çalışan kadınlarımızın varlığı düşündürmeli... Bir karış ekecek bahçesi olmayan aileler, yazın kavurucu sıcakında glidecek bir yeri olmayan insanlarımız, üç-beş kuruş uğruna gurbet ellerde yanlış yollara sapan körpeçik evlatlar... Kendilerine kurulmuş olan tuzakların kollarına atıl-

mamalı... "Haberimiz olmayan zulümlerden bile payımıza olan suçlar vardır" gerçeği ürpertmeli yüreğimizi...

Kendileri Çetmi'nin dışında yaşasalar bile gönülleri her an Çetmi'de, dağlarında taşlarında dolaşan hemşehrilerimiz kasabamızın gücü, etkisi ve yüz akıdırlar. İlgı, alaka ve destekleri elbette doğup büyüdükları topraklardan yana olacak. Günlük hayatlarının her deminde Çetmi'yi yaşamaktadırlar. Kimi zaman bir ardıç gölgesinde, kimi zaman ekin ekerken sap çeker, harman sürerken, kimi zaman Yelibel'de, Çakılı'da, Musa gölünde... Şurda burda ama mutlaka Çetmi'dedirler. Çünkü köyün kışı, Çetmi'nin yolları, suları, dağları taşları ağaçları, kuşları sinmiştir onların benliğine. Bunu onlar kendi içlerinden söküp atamazlar. Bunları söküp atmak kendilerini yok etmektir. Ruhlarını yoğuran topraklar onların atalarını, bağrında ebediyete intikal ettirmiştir... Yoksa mezarında yatan atalarımızın hakkını nasıl öderiz? Yoksa bu topraklar için canlarını feda etmiş Çetmi'li şehitlere ne deriz? Onlar ki bu toprağın ekmeği ile beslendi, suyu ile sulandı... Düşmana hücum ederken getirdikleri tek birlerin sedası yankılanmaz mı halâ... Bizim bu sesleri duymamamız hakkı katı değiştirmez...

Gecenin zifiri karanlığında Çetmi'nin herhangi bir yerinde sessizliğin sesini dinle... Akan çayın şırıltısı kime neyi söyler... Karanlıkta insan silüeti gibi bekleyen çalılıklar, ağaç karartıları neyi bekler?... Hangi destan bu sessizliğin bestesini, bu ürpertici yalnızlığın ahengini verebilir içimize?... Hangi güzelliğin eseridir ki bu dağlar taşlar nakış nakış işlenmiş... Hangi anlayıştır ki Kurtlar Damı'nı kendi ne yuva yapmış. Onlar kendilerine yuva yaptıkları topraklarda, hala mezarlarında bizleri gözler, bizleri bekler... Belki de yıllardır camimizden yankılanan ezan sesine kulak vermemizi isterler... Belki de Çetmi'den

duydukları en güzel ses ezan sesidir... Onlara duydukları zaman hoşnut olacakları nesilleri ile, varsa azaplarını hafifletecek sesler duyuralım...

Bizler neyi nasıl yaparsak yapalım ne söylersek söyleyelim yarın gerçekler ve doğrular, bizim yaptığımız ya da söylediğimiz şeyin hakikatini gelecekte yüzümüze vuracaktır. Yalan, dolan, riya, sahtekarlık hile ve düzen payidar olamaz olmamıştır. İyinin, güzelin doğrunun seni beni olmaz, olamaz. Doğru kimden gellersin o bizim malımızdır. Yanlış kim yaparsa yapsın, o bizim dışımızdadır. Öyle olmalı...

Yerüstü güzellikler, ye-

raltında bulunan güzelliklerle donatılmıştır. Yeryüzünde gördüğümüz güzellikler, yeraltının örtüsü, süsü ve perdesidir. Öyleyse yerin üstü kadar altı da değerli ve kıymetlidir.

Çetmi'nin yeraltı güzellikleri, bütün insanlığın istifadesine sunulacak kadar güzellikte keşfedilmeyi ve tanınmayı beklemektedir. Coğrafi güzellikler, yeraltı güzellikleriyle taçlandırılmıştır. Gürülevik suyunun aktığı mağara, yağran gölündeki mağara, Boğaz'da bulunan sarkıt ve dikitler, gebe kayasındaki mağaralar ve daha niceleri... Keşfedilmemiş madenler, keşfedilen mermer

yatakları, herşey Allah (cc) tarafından onu kullanmasını bilenlerin emrine verilmiştir.

Bahsettiğimiz mevzular dikkate alınırsa söylediklerimiz söyleyeceklerimizin önsözü mahiyetindedir.

Dergimizin ileriki sayılarında bu konulara nisbette çözüm önerilerimiz yer alacaktır. Bunlar uygulanabilir şeylerdir. Ama, son sözü söyleyecek olan yine de Çetmi'lidir. Biz ona güveniyor ve inanıyoruz...

Çetmi'nin Drumu ile ilgili yapmış olduğumuz testbitlerden çıkan sonuçları özetlersek;

1- Çetmi'de yeni yetişen nesillerin tamamının eğitilmesi ve okutulmaya çalışılması şarttır...

2- Dağların bir an önce ağaçlandırılması gerekmektedir.

3- Yeraltı zenginlikleri günyüzüne çıkarılmalı, mağaralar tabii halleriyle ziyaret edilebilecek şekle getirilerek yeniden keşfedilmeli...

4- Dağlarda bulunan iki göl alanı alınacak tedbirlerle sürekli kış-yaz su tutabilecek bir koma getirilmeli.

5- Ormana zarar verecek küçük baş hayvancılık kademeli olarak terkedilirken, yerine daha da verim alınabilecek bir hayvancılık geliştirilmelidir.

6- Bütün sınırlar yeniden tahkim edilerek dağlar doğal bir park haline getirilmeli...

7- Avcılık en az 5 yıl süreyle yasaklanmalı, Çetmi'nin tüm dağlarında tabiatla varolan canlıların çoğalması temin edilmeli...

8- Akarsu'dan yeterince istifade edilebilecek yatırımlara girilmeli.

9- Köyde varolan el sanatlarının gelişmesine katkıda bulunulmalı, Semercilik, demircilik, dokumacılık v.s.

10- Kasabamızın tarihi değerlerine sahip çıkılmalı, tarihi eserler ve yerler koruma altına alınmalı, gerekirse köyün merkezinde bir müze açıl-

malı.

11- Çetmi'nin bütün özelliklerini tanıtıcı bir video film çekilerek yurt içi ve yurtdışındaki hemşehrilerimiz vasıtasıyla en iyi şekilde tanıtımı sağlanmalı...

12- İç ve dış turizm canlandırılmalı.

Yukarıda maddeler halinde özetlediğimiz hususlar istendiği halde hiç te yapılamayacak olan şeyler değildir. Şimdi bunları kısaca ele alalım:

1- EĞİTİM:

"Beşikten mezara kadar ilim tahsil ediniz" hadis-i şerifinin bizlere ihtar ettiği durumu fiiliyata geçirmek için, ilkokul birinci sınıftan başlayarak Çetmi'li tüm allelerin çocuklarının tamamının elinden tutulmalıdır. Bunu temin etmek için ise belediye ve vakfın desteğinde ilkokul müdür ve öğretmenleri ile elele tutuşup çalışması yeterlidir... Sağlanacak kaynakların tamamı genç nesillerin yetişmesine harcanmalıdır. Bunu yaparken, öğrenciler üzerinde hassasiyetle durulmalı, hiç bir ayırım gözetmeden erkek-kız tüm öğrenciler okutulmalıdır. İlkokuldan sonra üniversiteyi bitirinceye kadar bu gençlerin her türlü ihtiyaçları karşılanmalı ve onlar Çetmi'ye kazandırılmalıdır.

Başlanacak eğitim seferberliğinin maliyeti sanıldığı kadar yüksek değildir. Çünkü bu husus en öncelikli mesele olarak ele alınınca onu aşacak engeller bir bir ortadan kaldırılabilir.

Çocuğunun elinden tutularak okutulduğunu gören ailelerin katkısı, belediyenin yardımı ve vakfın gayretleri, bu çarkın büyük bir hızla dönmesini temin edecektir. Ayrıca, büyük şehirlerde bulunan güçlü vakıfların desteği bu meselenin hallini sağlayacaktır.

Yeni yetişen bu nesiller, aldığı eğitimin gereği, bizim şikayetçi olduğumuz hususları önce ailesinde sonra da çevresinde düzeltmeye baş-

layacaktır... Ve onlar Çetmi'nin istikbalini aydınlatacak bir gayretin içerisine girecektir. Bu noktada yapılacak harcamalar ve yatırımlar en önemli en verimli yatırımlar olacaktır.

İnsana yapılacak yatırım, yatırımların en iyisi, en büyüğü ve en faziletlisidir. Bugün bilginin kazandırdığı şeylerin değerini madde ile ölçmek mümkün değildir. Çetmi'ye dünyanın en görkemli yapıları da yapılırsa, en üstün hizmetleri de getirilse, sonuçta bunları kullanacak olan insandır. Öyleyse "önce insan, eğitim ve kültür" diyerek yola çıkmalı ve bu uğurda hiçbir fedakarlıktan kaçınılmamalıdır.

2- AĞAÇLANDIRMA

"Ormanlar bir memleketin akciğerleridir" sözünü herkes bilir... Ormansız bir toprak, canı çıkmış bir ölü gibidir... Ormanın olmadığı yerler yağmur almaz, yağmurun yağmadığı bir yer ise susuzluğa mahkum demektir... Toprakları dağların bağrında tutan ağaçların kökleri, dalları ve yapraklarıdır... Ormansız araziler yağmur suları ile birlikte erozyona tutulmakta ve dağlar çoraklaşıp topraklar sel sularına karışıp akıp gitmektedir. Bu durum bizleri ileride hiçbir işe yaramayan çölleşmiş arazilerle başbaşa bırakacaktır... Çölleşmiş çorak arazilerde de, ne ekin, ne ot biter, ne de canlı bir hayvan yaşar...

Orman ve ağaçlandırma o kadar önemlidir ki önemini anlatmaya kelimeler kifayet etmez. F. Sultan Mehmet Han'ın: "Ormanlarımdan bir dal kesenin başını uçururum"

sözü bunun önemini hatırlatmalı.

Ağaçlandırma mevzuunda acilen çalışmalara başlanması gerekmektedir. Bunun için yapılacak kısa bir çalışma, getirilecek orman mühendisleri ve ziraat mühendisleri ile yapılacak/yaptırılacak bir etüd çalışması Çetmi'ye- Çetmi'liye herhangi bir şey kaybettirmez. Ama, alınacak raporların neticesine göre hareket ederek yapılacak çalışmalar çok şey kazandırır.

Çetmi'nin dağlarında dikilen ağaçlardan alınacak ürünler ekonomik yönden de faydalı olabilir... Kestane ağaçları, fındık, çam fıstığı ağaçları v.s.nin yetiştirilmesi hem dağlarımızı hem de Çetmi'yi toprakları ile birlikte kurtarabilir.

Orman Bakanlığı, belediye, ve diğer kuruluşlarla yapılacak çalışmaların bir an önce başlatılması bu hususta zaman kaybedilmemesi gerekmektedir.

3- YERALTI ZENGİNLİKLERİ

Çetmi, yerüstü zenginliklerinin yanında yeraltı zenginlikleri ile de donanmıştır. Yeraltından çıkan sular muazzam bir nimettir. Ayrıca yeraltına uzanmış mağaralar zinciri keşfedilmeyi beklemektedir.

Yeraltı sularının erimeye uygun taşları eriterek oluşturduğu mağaralar yanında, deniz dalgaları, kıyılarındaki kayalarda, rüzgarlar, çöllerdeki kayalık alanlarda, kutuplarda buzul işlemesiyle çeşit çeşit mağaralar oluşmuştur. Hatta volkanik adalarda bile yeraltında kalan sıvı mağmanın akıp gitmesiyle çok geniş ve uzun mağaralar meydana gelmiştir...

Mağaraların sağlık turizmi yanında, dinlenme inceleme araştırma için kullanıldığı bilinmektedir. Bugün mağaralar ile uğraşan bir bilim dalı bile vardır. Söz konusu bu bilime, Sipoloji (mağarabilimi) adı veriliyor. (1)

(DEVAM EDECEK)

Köylü Kadını

Kanatır yürekleri ayağının yarığı
 Çok görmüştür kara bahtı, bir giyimlik çanğı
 Sapların arasında yavrusunu uyutmuş,
 Dudakları çatlamış, elleri nasır tutmuş!..
 Kızgın güneş altında tarlasını biçiyor,
 Hayatın zehrini yudum içiyor!..
 Harman kalkınca dağdan sırtında odun taşır,
 Bir lokma ekmek için dağlarla kucaklaşır!..
 İlgilendirmez onu, salonlardaki rumba,
 Taşır savaş olunca cepheye mermi, bombal..
 Avutur yavrusuyla gönlünü, bilmez süsü,
 Bayram yapar bulunca çeyreklik başörtüsü!..
 Ceviz boyasındadır ellerinin kınası,
 Eksik olmaz başından hayatın fırtınası!..
 Yuvasının sadık bir kölesidir bu ana,
 Yetiştirir bir yandan koçyığıllar valana!..

Alınmaz kalesidir; şeref, namus, fazilet;
 Yaklaşamaz yanına hiç bir zaman rezâlet!..
 Ondadır gerçek sevgi, vefa, sabır, tahammül;
 Kahrolur da koklamaz gül üstüne başka gül!..
 Kurtarıp yakasını sıtma ile veremden,
 Söz açamaz kimseye, Aslı ile Kerem'den!..
 Kalmasa gözünde fer, uça da yüzünde renk,
 Yapar yine yılmadan verimsiz toprakla cenkl..
 Tatmamıştır ömründe saadetin tadını,
 Çalışır gece gündüz böyle köylü kadını!..
 Karanlık izbesinde eriyen bir mumdur o,
 Işıktan mahrumdur o, bilgiden mahrumdur ol..
 Çıkarmamış hissizler kaç asırdır bu hale ses,
 Aldurmaliyiz artık ona rahat bir nefes...
 Mukaddes bir aşk ile çarpıyorsa kalbimiz,
 Haydi gelin, önünde çökelim saygıyla diz!..

Mehmet Özel

Mehmet Özel

İnsanlar kader çizgisini yaşarken cüzi iradeyle önüne çıkan iki yoldan birini seçer, tercih eder. Bu tercih O'nu ya unutulmazlar arasına sokar, ya da tarihin tozlu raflarında adı artık anılmayanlar arasına götürür. Sizleri Türkiye'nin son 50 yılda ismi unutulmayan ve unutulmayacak olan bir hizmet ve muhabbet ehli bir can'la Sayın Mehmet Özel'le başbaşa bırakıyoruz.

MEHMET ÖZEL:

Konya İli Hadim İlçesi Taşkent Bucağına bağlı Toroslarda Çetmi Köyünde doğdu. İlkokuldan sonra 8 yıl İvriz Köy Enstitüsü'nde okudu. Köy öğretmenliğinden sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Resim Bölümü'nü bitirdi. Anadolu'nun çeşitli illerinde liselerde resim, sanat tarihi öğretmenliği ve idarecilik yaptı. 1960 yılında Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nde bir yıl "Yüksek İdarecilik" ihtisası yaptı.

Milli Eğitim Bakanlığı'nda Şube Müdürlüğü ve Daire Başkanlığı görevlerinde bulundu. Bugünkü açıköğretimin temeli olan ilk kez mektupla öğretim dairesini kurdu. Ayrıca Polis Koleji'nde Sanat Tarihi hocası yaptı. Milli Eğitim

Bakanlığı İlköğretim ve Teknik Öğretim dergilerini çıkardı. 1961 yılında ülke çapında ilköğretim haftasını başlattı. İlk afişleri kendisi yaptı. Bu hafta gelenek olarak devam etmektedir. 1962 yılından itibaren her yıl sanat takvimi çıkarmaya başladı. Bu takvim 32 yıl aralıksız devam etti. 1961 yılında Mesleki ve Teknik Öğretimin kuruluşunun 100. yıl kutlamalarını yürüttü ve büyük takdir topladı.

1971 yılında Başbakanlık Sanat Danışmanlığı'na aynı yılın sonunda yeni kurulan Kültür Bakanlığı'nın Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'ne atandı. Güzel sanatların bütün dallarında yeni sanat kurumlarının kurulmasında ve yurt ölçüsünde yayılmasında katkılarda bulundu.

Genel Müdürlük döneminde:

İstanbul, İzmir, Çukurova, Antalya Senfoni Orkestraları, İstanbul Devlet Konservatuarı, İstanbul Türk Musikisi Konservatuarı, İstanbul Devlet Klasik Türk Müziği Korosu, İzmir, Ankara, Bursa, Diyarbakır, Samsun, Elazığ, Edirne, Sivas, Şanlıurfa, Türk Sanat ve Halk Müziği Devlet Koroları ile Devlet Çoksesli Korosu ve İstanbul Devlet Tarihî Türk Müziği Topluluğu ile Konya Devlet Türk Tasavvuf Müziği Korosu, Sema Topluluğu ve İstanbul Modern Folk Müzik Topluluğu kuruldu. Ankara, İzmir ve Erzurum Resim Heykel Müzeleri ile 39 ilimizde Devlet Güzel Sanatlar Galerileri açıldı. Opera, tiyatro ve senfonik eserler yazdırıldı. Çoksesli ve Türk müziği alanında pek çok

yeni besle yaptırıldı. Özel tiyatrolara, sinemalara, Vakıflara ve derneklere Devlet yardımı başlatıldı. Plastik sanatlar alanında devletin büyük bir koleksiyonu oluştu. Avrupa-Asya Sanat Bienali başladı. Yurdun çeşitli bölgelerinde pek çok il ve ilçelerde Atatürk, Kurtuluş Savaşı ve Cumhuriyet anıtları ile Türk büyük ve kültür adamlarının anıtları ve şehitlikler yapıldı.

Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü yanında Devlet tarafından verilen önemli görevler:

1971 yılında Malazgirt Zaferi'nin 900. yıldönümü kutlamaları programlarını hazırladı. Yapılan törenler ve yayınlar büyük ilgi ve takdir topladı. 1973 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 50. yıldönümünün yurt içinde ve yurt dışında kutlamaları genel koordinatörlüğüne getirildi. Birinci Boğaz Köprüsü'nün açılışı organizasyonunu bütün dünyadan sanatçıların katılımıyla yaptı.

1980 yılında Atatürk'ün Doğumunun 100. yıl kutlamaları Genel Sekreterlik ve Koordinatörlük görevine getirildi. Bu yıldönümünün 1981 yılında UNESCO desteğiyle yurt içinde ve yurt dışında kahçı eserler ve geniş kültür ve sanat faaliyetleri ile kutlanmasını sağladı. Aynı yıl 700 insan figürü olan Atatürk ve Harbiye

Anıtı'nı yaptırdı.

1983 yılında Cumhuriyetin 60. yıl kutlama programlarını hazırladı. Aynı yıl İstanbul'da 18 İslam Ülkesinin katıldığı büyük "İslam Sanatları Sergisi"ni açtı. Yapılan yayınlar büyük ilgi gördü.

1986 yılında Mehmet Âkif'in 50. ölüm yılında yurt ölçüsünde anılma koordinatörlüğünü yaptı. İstiklâl Marşı'nın kaset, plak ve afişlerini bütün yurda dağıttı.

1988 yılında Mimar Sinan'ın ölümünün 400. yıldönümünde UNESCO ve bütün dünyada anılmasını sağladı. Sinan'ın eserlerinden oluşan dört büyük sergi 32 ülkede sergilendi.

1988 yılında TRT Yönetim Kurulu Üyeliği'ne getirildi. TRT personelinin sözleşmeye geçmesi önerisini getirdi. TRT 5. kanalının, TRT INT'in kuruluş tekliflerini hazırladı ve Berlin'de TRT 5. kanalının yayınına başladı.

Türk Tanıtma Vakfının kurucuları arasında yer aldı. 1988 yılında GAP Kültür ve Sanat şölenini başlattı.

1989 yılında, Atatürk'ün ölüm yıldönümlerinde 10 Kasım'larda yas tutulmadan anılması programlarını yürüttü ve ülke çapında ilgi gördü, başarılı oldu. Aynı yıl yurt çapında Atatürk'ü Anma Haftası'nı başlattı. 1990 yılında Yunus Emre Sevgi yılı programlarını hazırladı ve Yunus'un bütün dünyada anılması fa-

aliyetlerini yürüttü. Hazırladığı yayınlar sergiler ve konserler büyük ilgi gördü.

1993 yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 70. yıldönümünü; 70. Yıla Saygı Takvimi Atatürk, İstiklâl Marşı ve Atatürk kiti ile başlattı. Bu konuda üç büyük eser hazırladı. 1996 Dede Efendi 150. Anma Yılı Programını hazırladı ve Dede Efendi'nin anıtını yaptırdı.

Sergileri:

*1970 Ankara Resim Sergisi, *1973 Ankara Devlet Güzel Sanatlar Galerisi- Resim Sergisi *1993 Ankara Vakko Sanat Galerisi- Resim Sergisi *1993 İstanbul Vakko Sanat Galerisi- Resim Sergisi *1994 Roma Sergisi *1995 İtalya Sergisi *1993 yılında İtalya'da resim dalında birincilik ödülünü aldı.

Mehmet Özel'in koordinatörlüğünde yapılan anıtların bir bölümü:

Pek çok il ve ilçelerde; Kurtuluş Savaşı, Atatürk ve Cumhuriyet Anıtları yapılmıştır.

Ayrıca, yurdun çeşitli bölgelerine; Malazgirt Alparslan, Mimar Sinan, Fatih Sultan Mehmet, Osman Gazi, 16 Türk Devleti kurucuları, Kanuni Sultan Süleyman, İtrî, Gazi Ahmet Muhtar Paşa, Dede Efendi, Turgut Reis, Mehmet Âkif Ersoy, İsmet Paşa, Fevzi

Paşa, Kazım Karabekir, İbni Sina, Süleyman Şah, Yıldırım Bayezit, Yörük Ali Efe, Köroğlu, Hacı Bektaş Veli, Yunus Emre, Nasreddin Hoca, Alaeddin Keykubat, Dede Korkut, Karagöz, Koca Yusuf, Osman Hamdi, İbrahim Çallı, Karacaoğlu, Aşık Veysel, Pir Sultan Abdal, Ahi Evran, Yahya Kemal, Orhan Gazi, Muzaffer Sarısözen, Adnan Saygun, Karamanoğlu Mehmet Bey'in anıtları yapılmıştır.

MEHMET ÖZEL'İN KOORDİNATÖRLÜĞÜNDE YAPILANLAR:

Şehitlikler:

Büyük Çanakkale Şehitliği ve Anıtları- 57. Alay Şehitliği ve Anıtları- Yahya Çavuş Şehitliği ve Anıtları- Sargı Yeri Şehitliği ve Anıtları- Bomba Sırtı Anıtı- İnönü Şehitliği- Edirne Balkan Şehitliği ve Anıtları- Urfa 11 Nisan Şehitliği- Afyon Büyük Taarruz Şehitliği ve Anıtları- Kurtboğazi Agâh Efendi Şehitliği- Dumlupınar Şehitliği ve Anıtları- Zafertepe Şehitliği- Pozantı 1. Dünya Savaşı Şehitliği ve Anıtları- Afyon Çiğiltepe Şehitliği- Sarıkamış Allahüekber Dağları Şehitliği ve Anıtları- Ankara Harbiyeli Şehitliği ve Anıtları

Yurt Dışında Yapılan Kalıcı Eserler:

Macaristan Zigetvar; Kanunî Sultan Süleyman Anıtı ve Türbesi- Avustralya Anzak

Bulvarında; Atatürk Heykeli- Makedonya; Atatürk Büstü- Newyork; Kanunî Büstü- Budapeşte; Atatürk Büstü- Japonya; Atlı Atatürk Anıtı- Zigetvar Kopasvar Yolunda; Türk Çeşmesi- Kore; Seul Sevgi Anıtı- K. Kıbrıs Cumhuriyeti; Atatürk Anıtı, Fazıl Küçük Anıtı- Girne; Çıkarma Anıtı- Magosa; Zafer Anıtı- Macaristan Budapeşte; Gülbaba Türbesi ve Anıtı, Osmanlı Türk Çeşmesi- Strasburg; Büyük Seramik Pano

Türk Silahlı Kuvvetlerine Yapılan Eserlerin Bazıları:

Ata'ya Saygı Albümü- Atatürk ve Harbiye Anıtı- Kocatepe Zafer Anıtı- Kurtuluş Savaşı Komutanları- Askerler için Atatürk El Kitabı- Büyük Taarruz Anıtı- Dumlupınar Zaferi Anıtı- Mareşal Fevzi Çakmak Anıtı- Kâzım Karabekir Anıtı- İsmet Paşa Anıtı- Mareşal Atatürk Portresi (tüm Silahlı Kuvvetlere)- İlk Genelkurmay Başkanları Anıtı- Mehmetçik Heykeli- Hava Kuvvetleri Anıtı- Genelkurmay Kurtuluş Savaşı Röliyesi- Milli Güvenlik Zafer Röliyesi- Hakkari Dağ Komando Anıtı- Harbiyeli Şehitliği ve Anıtları

Çetmi Özlemi

Konya vilâyeti, Taşkent kazası,
Size anlattığım kasaba Çetmi.
Soğuktur suları, temiz havası
Benim hep gönlümde, aklımda Çetmi.

Ceranın bağından başlıyor sınır,
Dere denen yerden yolu ayrılır
Aşağılar bahçe, yukarı bağdır
Ne kadar güzeldir yazında Çetmi.

Böcüllü pınarın üstünden geçip
Baskılı burnunda bir mola verip
Kölebaşı, Taşbaşını seyredip
Uzayan bu yolun sonunda Çetmi.

Solda Yarikkaya, önümüz Boğaz
Uzaklarda kaldı Derecik'le Saz.
Musluğun üstünde taşta isim yaz
Karşımızda Höyük altında Çetmi.

Deliktaş'a aşağıdan bakarak
Köprüden dereye bir taş atarak
Dinlenmeç taşına varınca sorsak
Diyecektir işle orada Çetmi.

Balıcak'ta baldan eser bulunmaz
Bozekinlik Bolay'ındır varılmaz
Darözünde bahar vakti durulmaz
Derelerin seldir baharda Çetmi.

Kemer köprü halâ ayakta durur
Çingir bizi görünce bir başka olur
Çetmi göze ışık, gönlümüze nur
Ağaçsam yaprakta dalında Çetmi.

Trafo karşılar ilkönce sizi
Mutlu eder işte bu yerler bizi
Dindirir hasreti özlemimizi
Dünde, bu günümde, yarında Çetmi.

Kızılkaya gedik yukarı bakar
Seki ile Kuzan sana yer açar
Karşında yemyeşil bahçeler bağlar
Bolay işte yukarıda Çetmi.

Bizi sılamıza gurbetten taşır
Yol Kuzan'dan köy içini dolaşır
En sonunda Tepeciğe ulaşır
Tek kavakta, koyun yolunda Çetmi.

Gedik'ten aşınca Arpa çukur'a
Kavuşursun yamaçlarda bağlara
Sığındı'yı geçip çıksan dağlara
Neleri taşıyor bağrında Çetmi.

Yolak, katırngeddiği'ni derken
Devrent'in üstünden bakıp geçerken
İnönü'ne tepelerden bakarken
Balcılar'la Bolay arasında Çetmi.

Hoca'nın taşının başına çıksam
Mahramseki'ye doğru ulaşsam
Ekizoluk'lara tepeden baksam
Bolay kayasıyla aramda Çetmi.

Ambarkaya köye yukarıdan bakar
Karaseki Çanlan önünde yatar
Dumluca Öksüz'e nisbetle akar
Başka tat var senin suyunda Çetmi.

Pelilli alan'la Bozdağ otlaktır
Akdağ taşla kaplı, hem de çoraktır
Kaklık hem yüksekte hem de çıplaktır
Kartal yuva yapar taşında Çetmi.

Yellibel'den Balcılar'a bakarsın
Güneypınar yaylasına çıkarsın
Elmalıpınar'da suya kanarsın
Kekik kokar senin havanda Çetmi.

Maşadalanı'na varınca sorsak
Diyecektir az ilerde Anırcak
Kışın karla kaplı yazları sıcak
Yazın kadar güzel kışın da Çetmi.

Ahmadıl'dan sonra Tandır çukuru
Kemikli esik'ten Öküz Korusu
Ayrılıyor Gögelen Çalı'nın yolu
Çiğdem çiçek olur dağında Çetmi.

Akpınar'la Karga duzu obadır
Musa gölü tabaklığın ordadır
Kösürelilik düzensiz bir yayladır
Düden vardır en son sınırda Çetmi.

Yine ayakta mı Dikili ağaç
Kendi aleminde uyuyor Kırac
Tarlada çiçekler Topak laşa laş
Kuzukulağın var çayırda Çetmi.

Kavığın inini geç Uluyol'dan
Dibekli'yi seyredelim yukarıdan
Akeğrikte içsek bir bardak ayran
Yağırın Gölü sudur baharda Çetmi

Çamuryalanı'na bakıp geçelim
Sinekli eğrik'ten bir su içelim
Çayır çimen yeşillerde gezelim.
Al yeşil olursun baharda Çetmi.

Çakılı'da Yörük pınarı akar
Kesikçal'da Yörük koyunları var
Tayyudan'da avlanıyor balıklar
Tarlada otlakta merada Çetmi.

Emmoğlu çalıyla olukagzından
Dikmen'i geçerek Aktopraklık'tan
Gümbürdevik ile eğri ardıçtan
Su içsem tütüyor burnumda Çetmi.

Keller Koyak'tan Mezar Gedigi'ne
Kaynarpınar akar kendi haline
Güzün kalır Yörükler'in eline
Ardıç kokar Dikmen Çalında Çetmi.

Evbeleni ağaç toprak ve kaya
Gevenni çukur'dan Gıcırkapı'ya
Hayran hayran bakıp tabiata
Vardır arısından balında Çetmi.

Mutluluğu oralarda ararız
Yağardıç alanı duruyor ıssız
İşte şimdi yarış alanındayız
Gurur var Kartahmet taşında Çetmi.

Kapıagzından sağa sola bakalım
Sığın çukuru yoluna sapalım
Nohutalanı'na doğru varalım
Kız pınarı senin bağrında Çetmi.

Deve kayasından karşıya bakıp
Kapannık'ta çaşırlara dalanıp
Dik yamaçtan tepelere turmanıp
Ayı boğazında Asar'da Çetmi.

Kekircek kayası'na oturalım,
Damlaca'ya neler görmüş soralım
Asarcık'ta şalgaları soyalım
Kayabaşı sende yukarıda Çetmi.

Kayaların dimdik indiği yerde
Manzara güzeldir su dökülen'de
Gönlüm seni gezmek görmek ister de
Özledim hayalini kafamda Çetmi.

Yanıkkeski günlerini arzular
Çamırcak oynaktır her sene kayar
Gürülevik taştan buz gibi akar
Taze bir çiçeksin dalında Çetmi.

Eski Mezarlık'tan ayrılıp yoldan
Gökseki'de elma koparıp daldan
Kana kana içelim soğuk sudan
İşte haşmetiyle karşında Çetmi.

Makmara arasından dönüp geriye
Bakalım uzaktan Yoka dere'ye
Yakındır Çalı içi, İncebük köye
Ekinlik dalcak yakında Çetmi.

Değirmen köprüsü, Uçurum harman
Ödebeleninde derdine derman
Çıkarmak isterim kendime ferman
Kaynıyorsun benim kanımda Çetmi.

Odaboğazından dönerek sağa
Girmeliyim Veli Çavuş sokağa
Hünkar gibi kurulmalı otağa
Benimle her zaman yanımda Çetmi.

Eşek yatağında Say'da güvercin
Sarıyer düşünür dertlenir derin
Çetmi nazlı narin taze bir gelin
Hayalde anımda gönülde ÇETMİ.

Niğmetullah UÇAR
Korkuteli/ANTALYA
12.8.1990

Çetmi'liler Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Vakfı Kurucusu Abdurrahman Önder'le Başbaşa

ABDURRAHMAN ÖNDER KİMDİR?

1955 yılında Çetmi'de doğdu. İlkokulu kendi köyümüzde, ortaokulu Taşkent'te bitirdi. 1967 yılında M. Rüştü Üzel Kimya Sanat Enstitüsü'ne kaydolmak üzere yedi arkadaşı ile birlikte "yaşayan bir vakıf insan" olan değerli büyüğümüz sayın Mehmet Özel tarafından Ankara'ya götürüldü. 1969-1972 yılları arasında sanat enstitüsünü bitirdi. 1979 yılında İse G.Ü. Mühendislik Fakültesi

Kimya Bölümünden Kimya Mühendisi olarak mezun oldu. Üniversite döneminde G.Ü. Eczacılık Fakültesinde laborant olarak çalıştı. 1980-1989 yılları arasında Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinde uzman mühendis ve değişik birimlerinde yönetici olarak çalıştı. 1989 yılında Odalar Birliğinden ayrılmak suretiyle serbest çalışmaya başladı.

Halen Bursa'da bebe ve çocuk konfeksiyon ürünlerinin imalatı ve toptan satışı işi yanında konut yapı kooperatif başkanlığı yapan Abdurrahman Önder, ayrıca Millet Partisi'nin de il başkanlığı görevini yürütmektedir. 42 yaşında olan Önder, üç kız babası.

ÇETMİ'LİLER VAKFI fikrinin ortaya çıkışı ve bu fikrin olgunlaşması, kuruluş aşamasına gelmesi, kurulması, kimler tarafından kurulduğu hususunda bilgi verir misiniz?

Biliyorsunuz biz bir büyük medeniyetin temsilcileriyiz. Bu büyük medeniyetin adı İslam Medeniyetidir. Ecdat toplumuzumuz Selçuklular ve Osmanlılar da kurdukları devletlerle bu büyük medeniyete katkıda bulunmuşlardır. Osmanlı'ya

baktığınız zaman başlıbaşına bir vakıf devleti, bir vakıf medeniyeti olduğunu görürsünüz. Çetmiye her geliş-gelişimde köydeki bölünmüşlüğü parçalanmışlığı görünce içim sızıyordu. Kendi kendime soruyordum; acaba bu insanları tek bir çatı altında, herkesin benim diyebileceği, sahiplenebileceği bir çatı altında nasıl toplayabiliriz? Ashında bu sorunun cevabını bulmak için tarihe bakmak yetiyordu. Birgün değerli büyüğümüz Mehmet Özel beye gittim. Kendilerine; "dayıcığım

bir vakıf kursak ne dersiniz?" diye sorduğumda "oğlum ne vakfı?" diye sordu kendilerine niyetimizi anlattık olumlu karşıladılar, yardımcı olacaklarını söylediler, böylece ilk ve en önemli yeşil ışık bize yakılmıştı. Daha sonra Konya'ya geldik ve oradan ülkemizin her tarafındaki Avrupa'daki hemşehrilerimize; Hasan Uysal, İsa Koç ve benim imzalı taşıyan bir çağrı mektubu ile işe başladık. Bu çağrı insanlarımızı "hayra ve hakka" çağırıyordu. Vakfın kuruluş aşaması uzun sayılabilecek bir zaman aldı. İlk toplantımızı Konya'da yaptık. Bu genel toplantıda hemşehrilerimiz sağolsunlar vakfın kuruluşunda kullanılmak üzere senetler verdiler. Bu senetlerin bir kısmı ödenmeyince bir umutsuzluk yaşandı. Açıkcası benim de moralim bozulmuştu. Bu esnada kurucularımızdan sayın Mustafa Akkoca ile bir telefon kulübesinde ahitleştiğimizi unutamıyorum. Vakfın kuruluşuna isimlerini minnet ve teşekkürle zikredeceğim çok değerli Mehmet Ünal ve Memiş Uslan ağabeyler maddi ve manevi büyük katkıda bulundular. Ayrıca genç neslin temsilcisi Enver Özel ve belediye başkanımız sayın Mehmet Balcı vakfın kurucularından oldular. Tabi bu isimlerini saydığım hemşehrilerimiz vakıf senedinde isimleri zikredilen hemşehrilerimizdir. Vakfın gerçek kurucuları ise yaşlıyla, genciyle, fakiriyle, zenginiyle tüm Çetmililer. Vakıf sözleşmesinde kurucu sayısının az olması kanuni formalitelerin

çokluğundan kaynaklandı. Ayrıca yine vakıf sözleşmesine göre 200 hemşehrımız kurucular kurulu üyesi olabilir. Vakıf Bursa Asliye Altıncı Hukuk Mahkemesinin 7/9/1995 tarih ve 1995/705 sayılı kararı ile 500.000.000.- TL sermaye ile kurulmuş oldu.

Vakfın temel gayesi ne idi? Bunu takiben neler yapılmalıdır?

Ülkemizin ilim, irfan ve ümrânına hizmet etmenin yanında; Çetmideki Çetmi'liler ile yurtiçi ve yurtdışındaki Çetmililer arasında yardımlaşma, dayanışma, kalkınma ve eğitime yönelik sosyal, kültürel ve ekonomik faaliyetler yapmak vakfın en temel amacını oluşturmaktadır.

Vakfın kurucu başkanı sizsiniz. Sizin zamanınızdaki çalışmalar ve yapılan hizmetlerden bahseder misiniz?

Biz mesaimizi daha çok vakfın kuruluş aşamasında vermiş olduk. Vakıf kurulduktan yaklaşık bir yıl sonra da şu andaki yönetim kurulumuza demokratik ve tamamen rızaya dayanan bir

**Ülkemizin ilim,
irfan ve
ümrânına hizmet
etmenin
yanında;
Çetmideki
Çetmi'liler ile
yurtiçi ve
yurtdışındaki
Çetmililer
arasında
yardımlaşma,
dayanışma,
kalkınma ve
eğitime yönelik
sosyal, kültürel
ve ekonomik
faaliyetler
yapmak vakfın
en temel amacını
oluşturmaktadır.**

seçimle görevi devrettik. Keşke bu ülkedeki yapılan tüm seçimler bizim vakıf seçimi kadar demokratik ve hakkaniyete uygun olarak yapılabilse. Vakıf kurulur kurulmaz hemşehrilerimizin yoğun olarak bulunduğu Bursa, İzmir, Antalya ve Konya illerinde yapmış olduğumuz seri toplantılarla vakfımızın kurulduğunu tüm hemşehrilerimize müjdeledik. Vakıf sözleşmesini bastırdık, isteyen herkese ulaşmasını temin ettik. Görev süremiz içerisinde üniversite seviyesinde 16 Çetmili gencimize burs verdik. Böylece vakıf burs vermeye başlamış oldu. Ayrıca bir sanat klasiği niteliğinde olan ve tamamen ressam Mehmet Özel koleksiyonundan alınma resimlerden oluşan Çetmililer Vakfının ilk takvimini de hemşehrilerimize ulaştırdık. Bu takvimin basım işini de Mehmet Özel bey üstlenmiş oldu. Bunun içinde vakfımızdan herhangi bir maddi talepte bulunmadılar. Bununla ilgili de bir küçük anekdot zikretmek isterim. Kendileri beni telefonla aradılar. Karşılıklı hal hatır sorduktan sonra bana sorular sorulmaya başlandı.

A. Önder, Çetmililer Gününde konuşmasını yaparken

Çetmililer gününden bir görüntü

- Oğlum söyle bakalım boğazdaki köprünün adı ne?

- Dökük köprüsü. Aferin.

- Söyle bakalım köyün üzerindeki kayanın adı ne?

O soruyu da bildim. Bir aferin daha aldım. Ama ne yazık ki sorular arka arkaya geldi ve diğer sorulara cevap veremedim. Takvimde yer alan resimlerden yapılan sınavı kaybetmişim. Aslında işin acı tarafı köyümüzün dağını, taşını, yaylasını unutmıştım. Beni sınava tabi tutan öğretmenimin ise unuttuğu hiç birşey yoktu. İnşallah vakıf bu unutkanlıkların da ilacı olur. İnşallah Çetmi'deki Çetmi'lilerle dışarıdakileri birbirine bağlayan nurdan bir halka olur. Görev süremiz Çetmililer günü ile sona erdi. Günle ilgili de bir iki şey söylemeye izin verin. Malumunuz bizim kendimize has bir folklorumuz yok. Maalesef koca Çetmi'de 50 yaşın üzerindeki büyüklerimizden tıbbilliyi çalacak ve oynayacak kimseyi bulamadık. Söz verenler de sözlerinde durmadılar, dekecik oyunu bile istenilen şekilde olamadı. Üzülen söylemek zorundayım cingillağı bile zor kurdurduk.

Vakfın bundan sonraki çalışmaları, hizmetleri noktasında sizin yapılmasını istediğiniz faaliyetler ne-

lerdir?

Bence vakıf üniversite seviyesinde öğrenim gören tüm Çetmi'li gençlere talminkar bir miktarda burs vermeyi, ne pahasına olursa olsun sürdürmeli. Çetmililer arasındaki bölünmüşlüğe süratle çare aramalı. Akrabalık bağlarını kuvvetlendirici çalışmalar yapmalı. Sadece senede bir kez yapılan Çetmililer günü ile yetinmemeli, bölgesel toplantılarda yapabilmeli. Vakıf cehaletin her türlüyle mücadele etmeli diye düşünüyorum.

Kasabamız ve yöremiz ile ilgili düşünceleriniz ve buna bağlı olarak "Nasıl bir Çetmi?" özlüyorsunuz?

Açıkçası ben çocukluğumun Çetmi'sini özleyorum. İnsanlarımız arasında saygı-sevgi kalmamış, büyük küçüğünü sevmiyor, küçük de büyüğünü saymıyor. Hemşehrilerimizin birçoğunun evinde televizyonu, buzdolabı, çamaşır makinası ve daha nice teknoloji ürününü, hayatı kolaylaştıran eşyaları ve gereçler var. Bunları duyunca seviniyorum. Hatta genç kuşağın birçoğunun binek motorları var. Hayat düne göre çok kolaylaşmış, yaylalara arabalar çalışıyor, ama bağlar kopmuş. Bunun için ben diyorum ki; "alın televizyonunuzu, buzdolabınızı,

çamaşır makinanızı, hatta evime kadar gelen suyunuzu alın. Bana otuz sene öncesinin birbirini seven, sayan, akrabalık bağlarının güçlü olduğu, insanların partileri ve grupları yüzünden bölünmediği namuslu insanlar diyarı Çetmi'yi geri verin" diyorum. Keşke mümkün olsa. Vakıf bunun için de çalışmalı.

Son olarak ilave etmek istediğiniz hususlar var mı? Varsa neler?

Bu sayısıyla yayın hayatına başlayan "Çetmi'nin Sesi" dergisine başanlar diliyorum. Uzun ömürlü olmasını temenni ediyorum. Sayfalarının Çetmi'ye ve Çetmili'ye açık, problemlere haktan ve hakikattan ayrılmadan korkusuzca neşter vurabilen, çözüm üreten, hemşehrilerimiz arasında haberleşmeyi ve dayanışmayı sağlayan bir yayın organı olmasını diliyorum. Bu vesile ile vakfımızın kuruluşuna fiilen iştirak etmiş, vakfın kurulduğunu göremeden ebediyete intikal eden çok kıymetli büyüklerimiz sayın Osman Özel'i ve Kerim Güven'i rahmetle anıyorum. Bütün hemşehrilerimi vakfımıza güç vermeye çağırıyor, bana bu fırsatı verdiğinizden dolayı da başta vakfımızın pek kıymetli yöneticileri olmak üzere hepimize teşekkürler ediyorum.

Dış Ülkelerde Çalışan Çetmililer Ve Meseleleri

Genelde Türkiye'nin özelde Çetmi'nin içinde bulunduğu ekonomik çıkmazlar bu topraklarda doğup büyüyen hemşehrilerimizi dış ülkelerde ekmecek kapısı aramaya ve oralarda çalışmaya mecbur bırakmıştır.

Yurt dışında çalışan işçilerimiz hem memleket ekonomisine alimleri ve emekleri ile katkıda bulunmakta, hem de Çetmi'mize önemli ölçüde maddi gelir sağlamaktadırlar... Her izne gelişleri yakınlarının adeta bayram sevincine vesile olur... Gidişleri her yıl tazelenen hüznüleriyle gözyaşına boğulur... Ayrılık ateşi yüreklerde hiçbir zaman dinmeyecek yaralar açar... "Kim öle, kim kala"... Serde, gidip dönmemek, gelip görmemek vardır... Bu ayrılık, keder, acı elem yüklü hayat mücadelesi, evladı anneden, babadan, eşten, dosttan ayırmakta... Araya öyle mesafeler koymakta, öyle acılar örmektedir ki çaresi hemen hemen yok gibidir... Bunun bedeli hiçbir güçle satın alınamaz...

Gurbetçi hemşehrilerimizin yaşadığı hayatı kendilerine zehir eden hadiseler zincirini doğru tahlil edebilirsek ortaya daha vahim sonuçların çıkmakta olduğunu göreceğiz. Onlar, çalıştıkları ülkelerde "yabancılar" lakabını yiyen insanlar... Peki Türkiye'de ne adla anılırlar? Burada da "yabancılar" değil mi? Herkesin "Almanca" diye hitap ettiği kişiler yurt dışında çalışan işçilerimiz değil mi?...

Türkiye'ye çocuk- çocuğu ile izne gelmiş bir kişinin yurt dışından geldiği anlaşılırsa hemen hemen herkes ondan

**Onlar, çalıştıkları
ülkelerde
"yabancılar"
lakabını yiyen
insanlar... Peki
Türkiye'de ne
adla anılırlar?
Burada da
"yabancılar"
değil mi?
Herkesin
"Almanca" diye
hitap ettiği
kişiler yurt
dışında çalışan
işçilerimiz değil
mi?...**

bir menfaat koparmak için birbiriyle yarışır. Tüccar, esnaf malını en pahalısından satmak ister... Memursa rüşvet, yok-sulsa para, akrabaysa yardım, arkadaşsa borç... Hülasa herkes ondan birşeyler koparmanın peşindedir... O bunlardan birini yapmamışsa, vay başına geleceklere... Kendi vatanında, öz yurdunda en olmadık muameleleri görmemesi isten bile değildir. Bunlar hemen hemen herkesin bildiği, gördüğü ve şahit olduğu şeyler... Kimse onlara kendinden birşeyler vermeyi düşünmez, düşünemez çünkü onlar da çaresizdir...

Yurt dışında çalışan hem-

şehrilerimizin problemleri açısından hadisenin bir de görünmeyen yönü vardır ki, bu aslında en önemli yöndür... Ve bu şimdilerde pek de farkına varılmayan bir hadisedir. Yurt dışında çalışanların çocuklarının ileride karşılaşacağı muhtemel hadiseler...

Çetmi'de doğup büyüyen bir ailenin yurt dışına gitmesi vesilesiyle orada büyüyen çocuklar ve onların orada yaşayacak çocukları... Onlar, gurbet ellerde kendi öz kültüründen uzak, yabancı kültürlerle iç içe bir hayatın kollarında yaşarken şöyle ya da böyle o kültürlerden, yaşayış tarzlarından etkileneceklerdir. Bu etkileşim sonuçta vahim neticeler doğuracaktır. Çaresi mümkün olmayan bir girdapta yok olma tehlikesiyle başbaşa kalacaklardır. Kendi kültürüne, toprağına, köyüne, hatta ailesine yabancılaşma ihtimali olan genç nesiller bir an önce alınacak tedbirlerle kendi öz benliğine ulaşacak merhalelere getirilmelidir... Gerçi birinci nesil anne ve baba çocuğına belki de Türkiye'de ailelerin verdiği eğitimden daha da üstün bilgiler vermeye gayret etmekte ve bunda da kısmen başarılı olmaktadır ama, üçüncü nesil ne olacak? Acaba onlar anne ve babasının hatırına mı öyle görünüyorsa yoksa onların olmadığı mekanlarda yabancıların kültür istilasına maruz kalmış bir vaziyette kimliğini mi kaybediyor? Onlara kendi kimliklerini kazandıracak, inançlarını hakıyla öğrenip yaşatacak hizmet en kısa zamanda verilmeli, bunun için oluşturulacak çalışmalara bir an önce başlanmalıdır.

Ne Güzeldir Müslümanlar

Erdem BEYAZIT

Ne güzeldir Müslümanlar!

Bu dünyada ölümsüzlükten bir işaret ancak onlarda vardır.

Öbür dünyaya bir ömrün hasadını taşırlar. Savaşta güzeldirler. Barışta güzeldirler. severken Allah için severler, savaşırken Allah rızasını kazanmaktır muradları. Yalnız Allah'a kulluk ederler, ancak ondan yardım dilerler.

Ne güzeldir Müslümanlar!

Her hallerinde, her tavırlarında topraktan bir işaret vardır. Mütevâzidirler, cömerttirler, toprak gibi güçlüdürler, Gayretleri coşkunun akan ırmakları gibidir. Sabırları omuz omuza vermiş sıradağlar gibidir. Himmetleri salkım salkım ağaç bulutları gibidir.

Ne güzeldir Müslümanlar!

Musibetler karşısında yalçın kayalar gibidirler. Hak'tan gelene razıdırlar. Tevbe ile temizlenirler. Dua ile beslenirler. Zikir ile bilendirler.

Ne güzeldir Müslümanlar!

Sevgilerinde Cennet'ten bir koku vardır. Öfkeleri Cehennem'den bir ibret taşır. Dostluklarını kazananlar emniyet ve huzur içindedirler. Düşmanlıklarına muhatap olanların uykuyu tutmaz gözlerini! Muhabbetlerine mazhar olanlara ne mutlu! Vay haline buğuzlarını celbedenlerin...

Ne güzeldir Müslümanlar!

Şehadetleri dönülmesinde

asla ihtimal olmayan bir mukaveledir.

Abdestleri çeliğe su vermek gibidir. Namazları Miraca er-mektir, Zekatları şükürü edâ etmektir, oruçları Rab'bin emrine baş eğmektir, Hac'ları Hakk'a vasil olmaya yol bul-maktır.

Ne güzeldir Müslümanlar!

Gecelerin kalbinde onlar yatar. Gündüzlerin damarında onlar akar. Tohumdaki sır, meyvedeki hikmet, toprağa emredilen bereket, buluta verilen rahmet onların yü-

züsuyunadır.

Yeryüzünün ebediliğe uzanan destanıdır Müslümanlar...

Umutsuzluk nedir bilmezler!

Allah'tan korkarlar. Ve korku nedir bilmezler gay-rından.

Rikkat üzeredirler... Karınca ezilmesin için, çiçek incinmesin için, anneler üzülmesin, çocuklar ağlamasın, insan-anoğlunun kalbi kırılmasın için. Rikkat, şefkat, dikkat üzeredirler...

Savaşları rahmete ve-siledir.

Muameleleri merhamet iledir.

Hükümlerinde adalet, emirlerinde mehabet, tutumlarında ahfet vardır.

Yalnız yaptıkları ibadetlerinde mahviyet, cemaatle edâ ettiklerinde heybet vardır.

Hakk'ın emrindedirler.

Mazlumun umudu, zalimin korkulu rüyasıdırlar. Hakk'ı Hak bilirler, Hakk'a ittiba ederler. Batılı batıl bilirler, bâtıldan içtinab ederler. Kötü gelirse sebebini nefislerinde ararlar, zaferi ise Hak'tan bilirler.

Ne güzeldir Müslümanlar!

"Yeryüzünün yüzüğü Müslümanlar"

**Sevgilerinde
Cennet'ten bir
koku vardır.
Öfkeleri
Cehennem'den bir
ibret taşır.
Dostluklarını
kazananlar
emniyet ve huzur
içindedirler.
Düşmanlıklarına
muhatap olanların
uyku tutmaz
gözlerini!
Muhabbetlerine
mazhar olanlara
ne mutlu! Vay
haline buğuzlarını
celbedenlerin...**

Çetmi'ye Hizmet Etmış Belediye Başkanları

Hasan Çilek

Veli Karadeniz

Yusuf Yerlikaya

Kasabamızın belediye olmasından bu güne, belediye başkanlığı yapmış kişilerle yapacağımız röportajları gelecek sayıdan itibaren yayınlayacağız. Sayın Hasan ÇİLEK, ve Yusuf YERLİKAYA'yı dergimiz sayfelerinde sizler için konuk edeceğiz. Onlara sorulmasını istediğiniz soruları dergimiz vasıtasıyla takdim edeceğiz.

Belediye Başkanı Mehmet Balcı İle Söyleşi

Belediye Başkanı seçildiğinizde nasıl bir belediye ile karşılaştınız?

Belediyenin vatandaşa layık ile hizmet veremeyecek bir yapıda olduğunu farkettim.

Seçildikten sonra yaptığınız ilk icraat ne oldu?

Çalışanlar arasında samimiyete dayanan koordineli bir işbirliği oluşturmak, israfı önlemek, hakkaniyet esasına göre hizmet etmek olmuştur.

Şimdiye kadar yapmış olduğunuz hizmetler hakkında bilgi verir misiniz? Önümüzdeki yıllarda hedefleriniz nelerdir?

-Daha önce yapımına başlanan 6 dairelik lojman inşaatını tamamlayıp hizmete açtık. Belediye fırını ve it-faiyenin borcunu ödedik.

- Belediyenin taşıt araçları ve iş makinalarının tamamı laçka halde bulunduğundan bunların revizyon ve tamiratlarını yaptırarak.

- Koyak Pınarı mevkiine bir yeşil alan tahsis yaptık.

- Kasaba mezarlığının duvar tamiratını yaparak mezarlığın alt kısmında arefe günleri dua için bir yer tahsis yaptık.

- Kasaba girişine trafodan başlayıp yüksek bir duvar

Belediyemize son olarak 28 kişilik klimalı Isuzu marka bir Otobüs, Avrupa'dan Mercedes marka bir minibüs, Iveco marka bir kamyon satın alarak halkımızın hizmetine sunduk. Ayrıca Çevre Bakanlığından yeni bir traktör ve römork alıp ilave olarak bir patozla vatandaşın hizmetine sunduk.

yaptırarak heyelanı önledik.

- Boğazdan başlayarak kasaba girişine kadar 5'er metre aralıklarla fidan diktik.

- Küçük köprüyü yıkarak yerine muntazam bir köprü inşa ettik.

- Ana caddede bulunan (Kahvenin yanındaki) köprüye ilave bir köprü yapmak suretiyle geçişi kolaylaştırdık.

-Veli Çavuş Caddesine (Merhum Kâmil Uçar'ın evinin yanına) bir köprü yaptık.

- Merkez Camii önüne şirin bir park, tepecik mahallesinden sağlık ocağına kadar yeni bir yol, Hatip Efendi Sokağının düzenlenmesi, Uluhayt Suyu'nun kasaba şebekesine bağlanması, kasaba kanalizasyon şebekesini tamamlayarak Yokadere mevkiine 220 m3 hacimli bir fosseptik yaptık.

- Seki mevkiini yeşil alan olarak tahsis edip bu güne kadar 10.000 adet delikavak, Asma Kaşran, Çam, v.b. fidanları ağaçlandırdık.

- Uçurum harman'a güzel bir park düzenlemesi, küçük de olsa bir pazar yeri tahsis Kuzan'a bir çocuk bahçesi, bahçenin alt kısmına müsade olarak bir voleybol- basket sahası yapıp etrafını tellerle

çevirdik.

- Belediyemiz yurdun değişik yörelerindeki Devlet Orman Fidanlıklarından fidan tahsis yaparak halkımızı ağaçlandırmada konusunda bilinçlendirmiştir.

- Belediye hizmetlerini bilgisayar terminali vasıtasıyla daha çabuk ve verimli hale getirip son model bir fotokopi makinasını da hizmete sunduk.

- Belediyemize son olarak 28 kişilik klimalı Isuzu marka bir Otobüs, Avrupa'dan Mercedes marka bir minibüs, Iveco marka bir kamyon satın alarak halkımızın hizmetine sunduk. Ayrıca çevre Bakanlığından yeni bir traktör ve römork alıp ilave olarak bir patozla vatandaşın hizmetine sunduk.

- Belediyemiz bir alabalık tesisi, 4 daireli bir lojman, bir düğün salonu projesi üzerinde durup en kısa zamanda kasabamıza kazandırılmasına çalışılmaktadır.

Çetmi'liler Vakfı'nın kuruluşu ile birlikte yapılan hizmetlere belediyenin ne gibi katkıları olmuştur?

- Belediyemizce Çetmi'liler günü düzenlenmiş, hemşehrilerimizin dostluk ve kardeşlik bağları perçinlenerek yurt içi ve yurt dışındaki hemşehrilerimizden maddi destek toplayarak vakfın çalışmalarına katkıda bulunulmuştur.

Belediye olarak Çetmi'lilerden beklentileriniz nelerdir?

Vatandaşlarımızın duygularını açık yüreklilikle her bir kişiden öğrenip ona göre davranmaları, dışardaki hemşehrilerimizin kasaba ile ilişkilerini devam ettirip maddi manevi destekte bulunmalarını, senede bir gün de olsa Çetmi'liler gününe iştirak etmelerini isteriz.

Sizden önceki dönemlerde yapılan belediye hizmetleri ile kendi döneminizde yapılmış hizmetlerin bir mukayesesini yapar mısınız?

Ben herkesin gücü nisbetinde bir şeyler yaptığının inanıyor, hizmet edenlere teşekkür ediyor, ölenlere rahmet, hayatta olanlara sıhhat ve saadetler diliyorum.

Belediye hizmetlerini yetersiz bulan vatandaşlarımızın talepleri size doğru bir biçimde yansıtıyor mu? Yansıtıyorsa nelerdir? Yansıtılmıyorsa sebeplerinden bahsedebilir misiniz?

Belediye hizmetlerini yetersiz bulan hemşehrilerimizin talepleri bize doğru bir biçimde yansıtılmıyor. Vatandaşın medeni cesareti yok. Dedikodu ediyor, gelip durumu bize anlatmıyor. Hatta bunun için birkaç kez halka açık toplantılar tertip ettim. Her türlü konuda hesap vereceğimi söyledim. Vatandaşlarımızın çoğu yanlarında bulunduklarımız ve tüm halka açık toplantılarımızda konuşmuyor... Sormuyor, biz gidince arkamızdan ileri geri konuşmalar yapıyor. Bunun için bilgi, kültür ve görgüye çok ihtiyaç var...

Sizce hizmet nedir?

Hizmet; Meşru ölçüler içerisinde vatandaşın faydalanacağı her konu için yapılan faaliyettir.

Yapmak isteyip de (imkansızlıklar sebebiyle) yapamadığınız hizmetler var mı? Varsa nelerdir?

İnsanımıza teşebbüs ruhu verebilmek ve herkesin kendi alanına giren en güzel yapma gayretti; insanımızın bilgi, görgü ve ahlaki yönlerden gelişmesini çok istedim, fakat olmadı.

Yazları yaylalara göç edilmesi sebebiyle sıcak

da verdiği etkilerle kasabada zararlı böceklerin ilaçlanması zamanında etkin bir şekilde yapılıyor mu?

Bütün Ev, ahır ve çevre ilaçlamaya tabi tutuluyor. Fakat vatandaşın bu yönde özel hiçbir çabası yok. Kısmen de olsa çevre temizliği konusunda beldemiz insanlarına bazı duyarlılıklar kazandırdık, ama yeterli değil.

Yurt içinde veya dışında yaşayan hemşehrilerimize mesajlarınız nelerdir?

Mensubu olmakla şeref duyduğumuz İslamı kendi öz kaynaklarından kendisini ve ailesini ilgilendirdiği kadarını doğru bir şekilde öğrenmesi ve oylan değerlendirirken ilahi ölçüler içerisinde meselelere objektif bakma alışkanlığını kazanması...

Belediye hükümetten projelerinizle ilgili yeterli desteği alıyor mu?

Projelerimizle ilgili hükümetten bir kısım destek aldık. Hükümet değişikliği olmasaydı yeterli desteği alacağımıza inanıyordum. Yeni hükümet için şimdiden bir şey söylemek doğru olmayabilir. Bekleyelim, görelim. Ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Çetmi'liler Vakfı'nın yanında kasabamızda bir de Millî Geçlik Vakfı'nın varlığını nasıl karşılıyor sunuz? Bu vakıfların vereceği hizmetleri tercih noktasında vatandaşlarımız nasıl bir yol takip etmeli?

Düşünceme göre hayır kurumları ve vakıfların sayılarının çok olması ve çeşitliliği hizmette bir yansıtır. Herbiri vatandaşın hizmet sunmak iddiasındadır. Bunların varlığından rahatsız olmadan bu vakıflara destek olmalı, maddi ve manevi katkılarda bulunulmalıdır.

Soğuk su başında
Biter yosunlar.
Dostlar birbirini
Köyde bulsunlar..
Görüşüp te gurbet yolun
Tutsunlar..
Başka bir sefere
Geliriz gayrı

Dr. Ali Özel

Hatıra

Ahmet Karaduman'dan

Bizim zamanımızda vergiler Larende'de (Karaman) alınırdı. Alınan verginin miktarı, kaldırılan buğdaya göre tayin edilirdi. Biz, buradan alınacak vergi borcumuzu hayvanlara yükletir ve Larende'de vergi dairesine teslim ederdik. Bir seferinde vergimizi verdik. Köye dönmek üzere yola çıktık. Yolda gelirken benim eşek dayandı. Ne yaptım ne eltimse bir türlü yerinden kıpırdatamadım. Ben de çok yorgundum zaten. Eşek te dayandı. Ne yapayım? Orada kaldım. Eşegi bir çalıya bağladım. Hemen oracıkta uyuyuvermişim. Uyku sırasında birşeyden hōflenmişim. Korkuyla gözlerimi açtığımda karşımda elleri mavzerli, göğüsleri fişeklerle dolu iki kişi duruyordu. Gözlerim faltaşı gibi açılmış, benzim sararmış solmuş bakakalmışım. Eşkiya bunlar. Ne yapayım? O zamanlar çocuktum daha. Bana:

- "Korkma birşey yapmayacağız" dediler. Adamlar da göründüğü gibi hiç de eşkiya surati yoktu. Biraz cesaretlendim. Ondan sonra yüzüme kan geldi.

- "Buyurun" diyerek uzandığım yerden doğruldum. Onların gözü eşekteki torbaya dikili bana sordular:

- Nereden geliyorsun?

- Larende'den

- Ekmeğin var mı?

- Var.

- Bize biraz ekmek verebilir misin?

- İşte torbada alın.

**Korkuyla
gözlerimi
açtığımda
karşımda
elleri
mavzerli,
göğüsleri
fişeklerle
dolu iki kişi
duruyordu.**

- Yoo biz almayacağız sen vereceksin.

Eşegin yanına vardım torbayı indirdim. Önerine neyim var neyim yoksa çıkardım.

- Buyurun, dedim.

- 'Bismillah' diyerek yavaşladılar. Adamlar kuru yavan karınlarını doyurdular. Sonra daha büyük olanı;

- Sen Kur'an okumasını bilir misin? dedi.

- Bilirim

- Oku da dinleyelim öyleyse.

Bildiğim kadarıyla okuyuverdim. Bana bir sürü tatlı sözler söylediler. Bir Mecidiye de para verdiler, Parayı aldım. Ayağımdaki çarığın arasına sakladım. Sonra nereye git-

tiğimi sordular. Ben anlattım. Eşegimi kaldırdılar. Beni korktuğum bütün yollardan geçirip selamete çıkınca öğüt nasihat ederek uğurladılar. Sevinç içinde köye geldim. Sevincimin sebebi, verdikleri bir mecidiye para yüzündendi.

Köye geldikten bir iki ay sonra mıydı neydi pek bilermeyeceğim. Tekrar o taraflara gittim.

Etrafı tepelerle çevrili düzlük içinde su akan bir yere geldim. O zamanlar hep ormanlıktı oralar. Şimdi orman mı kaldı? Hepsini yedi bitirdi millet. Önümde yine o kel eşek gidiyorum. Bir de baktık ki biraz ileride kargalar var. Dönüp dururlar. Bir yere konup kalkarlar. İçimden "herhalde bir leşe konuyorlar" dedim. Merakımı yenemedim. Kargaların inip kalktığı yere vardım. Kafamı doğrultuverdim karşımda bana bir zamanki Kur'an okutan bir mecidiye veren adam durmuyor mu?

Mavzerin ucundaki süngü ile karnımı deşmişler. Bütün barsakları dışarıya fırlamış. Kurtlar kuşlar barsaklarını dağıtmış. Kargalar oraya buraya tıkkalarını vurarak parçalamış. Elbiseleri yarı parçak ve kan içindeydi. Adamın kanı bile bir sürü böcek arasında kaybolmuş gibiydi. Gözlerim karardı. Hemen gerye döndüm. O tembel eşegi nasıl sürdüm. O uzun yolları, dağları tepeleri nasıl aştım şimdi dahi bilmiyorum.

Kaşıkcı Ali Rıza Efendi (R.A.)

1883 yılında Konya'nın Taşkent İlçesine bağlı Balcılar Kasabasında doğdu. Kerim Bey ve Fadime Hanımın oğludur. Konya'nın Hadim İlçesinde Arapça ve İslâmî ilimlerle meşgul oldu. Daha sonra Konya'ya geldi. Kaşıkcılık yaptığı için lakabı Kaşıkcı Ali Rıza olarak kalmıştır. Konya'nın meşhur alimlerinden Yalvaçlı Hacı Ömer Efendi'den ders aldı. Yıllarca ondan feyz alarak tahsilini sürdüren Kaşıkcı Ali Rıza Efendi, Cumhuriyet döneminde bir kaç kez hapse mahkum edildi. Hapishane hayatından sonra da rahat bırakılmayan Şair'e Cumhuriyet savcısı, idam edileceğini bundan kurtulmak için de yurt dışına kaçmasını tavsiye eder.

Gördüğü bir sadık rüyadan sonra Medine-i Münevvere'ye Hicret etmesi gerektiğini düşünür. Ve ailecek o kutsal beldeye hicret eder.

Küçük yaşlarda başladığı yazı hayatına Medine'de devam eder. Tek ilham aldığı kaynak, Kur'an-ı Kerim ve Hz. Muhammed (SAV)'in sünnetidir.

Eserlerinde, bir yol göstericilik vardır bu büyük velinin, Necatül Mü'minin, Gülzarı Medine, Rahmet damlaları, İmdadül Müslimin gibi eserlerinin hepsi Medine-i Münevvere'de hazırlanmıştır. Kıbrıs'tan, Türkiye'ye nakil sırasında kitaplarından (elimizde bulunmaktadır) bir çoğu gemiyle batmıştır. Şeyh Ali Rıza Efendi

olarak da tanınan şairimiz hicret ettiği Medine-i Münevvere'de hakkın rahmetine kavuşmuştur. (1969) Halen yurdun dört bucağında bir çok müridi vardır.

Balcılar ve çevre köylerde islamın yeniden filizlenmesini sağlayan Kaşıkcı Ali Rıza Efendi'nin Ruh-u nezihleri şad olsun diyor, iki şiirini sunuyoruz.

*Müflis ona derler ki yarın rüz-i cezada,
Ashab-ı hukuk hak diye divana çekerler
Hakim oluben işte o gün adil-i mutlak
Emreyler o zalimleri niraana çekerler
Tutup yakasın alimi gaddar ve şeririn
İhkâk-ı hukuk etmeye Rahman'a çekerler*

*Salihlere hem sohbet olup eyle takarrub
Zalimlere gitme, seni isyana çekerler
Elden geleni işle Razaa hoş amel eyle,
Ola ki seni Ravza-i rıdvana çekerler.*

Aldanma Bu Dünya'ya

Kimi konar kimi göçer
Bu bir misafirhanedir
Bu yere gönül bağlayan
Âkil değil, divânedir.

Dünya'yı bilmiş bir hayâl
Fikri heman cennet cemal
Hulku güzel; hüsn-ü hisâl
Âkil değil de ya nedir?

Vakt-i seherde uyanan
Aşk oduna cânı yanan
Sözünde yok asla yalan
Aşık değil de ya nedir?

Leyl-i nehâr ağlar gözû
Dergâhına tutmuş yüzû
Hikmet nasihattir sözû
Ârif değil de ya nedir?

Nefsile şeytana uyan
Kendini hüsrande koyan
Âhireti hiçe sayan
Ahmak değil de ya nedir?

Şol serseri ehl-i avam
Etmez nemâzâ ihtimam
Seçmez nedir helâl haram
Fasık değil de ya nedir?

Kendi yazar, kendi okur
Kalbinde yoktur hiç huzur
İşi gücü ucb-u gurur
Cahil değil de ya nedir?

Düşmüş bu aşk sevdasına
Dalmış duâ deryasına
Aşık Rıza Mevlâsına
Sadık değil de ya nedir?

3 Sefer 1388 (1 Mayıs 1968)
Kaşıkçı Altı Rıza Efendi

Gıybet

Allahü Teâla Hazretleri Kitab-ı Kerim-i olan Kur'an'da gayet açık olarak gıybet yapmayı kötölemiş ve gıybet yapanları da ölü eti yiyen kimselere benzetmiştir. Cenâb-ı Hak gıybet mevzuunda şöyle buyurmuştur:

"Birbirinizin gıybetini yapmayınız. Sizden hiç biriniz ölü halinde olan bir kardeşinin etini yemek ister mi? (İşte gıybet yapmak bundan daha kötü bir iştir.) Öyle ise onu çirkin görerek sakının." (Hucurat Suresi, âyet: 12)

"Bütün müslümanların birbirlerine karşı canı, malı ve ırzı haramdır." (Müslim) Yani hiç bir müslüman diğer bir müslümanın canına, malına ve ırzına tecavüz edemez, haramdır. Peygamber Efendimiz (S.A.V) bir hadisinde şöyle buyurmuştur:

"Birbirinize hased etmeyiniz, birbirinize buğz etmeyiniz, birbirinize çirkin sözler söylemeyiniz, birbirinize sırt çevirmeyiniz, birbirinizin gıybetini yapmayınız. Ey Allah'ın kulları kardeş olunuz." (Buhari ve Müslim)

Salım İbn-i Cabir dedi ki: "Resûlî Ekrem'e geldim ve dedim ki; Ya Resûlullah (S.A.V.) bana öyle bir hayır öğret ki onunla menfaatlanayım." Peygamber Efendimiz (S.A.V.) Bunun üzerine buyurdular ki; "Akl-ı selim ve şeriatın iyi gördüğü hiç bir şeyi küçümseme. İsterse su isteyen bir kimsenin bardağına kovandan bir miktar su dökmen olsun. Veya din kardeşinle karşılaştığın zaman ona güler

yüz göstermen olsun, Din kardeşin yanından ayrıldığı zaman gıybetini yapma." (Ahmet İbn-i Hanbel rivayet etmiştir.)

Hazretî Bera (R.A.) diyor ki; Resûlî Ekrem (S.A.V) bize bir hutbe okudu. Evlerdeki kadınlar bile işittiler. Peygamberimiz (S.A.V.) hutbesinde dedi ki:

"Ey diliyle iman ettiğini söyleyip de kalbiyle inanmayan topluluk. Müslümanların gıybetini yapmayınız. Onların ırz ve namuslarına musallat olmayınız. Gerçekten bir kimse kardeşinin ırz ve namusuna musallat olursa, Allah da o kimsenin ayıplarını ortaya döker. Allah kimin ayıbını araştırırsa o kimseyi evinin ortasında bile rezil-ü rüsvay eder." (İbn-i Ebi Dünya rivayet etmiştir.)

Büyüklerden bazıları dediler ki; "Selef-i salihin Allah'a karşı ibadeti sadece namazda ve oruçta görmekten ziyade insanların ırzlarına ve namuslarına sataşmaktan sakınmakta olduğunu kabul ederlerdi."

Hz. İbn-i Abbas (R.A.) buyuruyor ki: "Arkadaşının veya başkalarının ayıplarını söylemek istediğin zaman kendi kusur ve ayıplarını hatırla."

Hz. Ebu Hureyre (R.A.) diyor ki: "Sizden bir kısmınız din kardeşinin gözündeki çöprü görür de kendi gözündeki dalı görmez."

Hasan-ı Basri Hz.leri şöyle derdi: "Ey Ademoğlu, sen kendi kendinde olan ayıplarla

meşgul olup insanları gıybet yapmaktan vazgeçmedikçe iman hakikatına eremezsin."

Hz. Hasan (R.A.) Bir adamın diğer bir kimsenin gıybetini yaptığını işitiyor. Gıybet yapana diyor ki: "Gıybet yapmaktan sakın. Çünkü gıybet, köpeklerin katığıdır."

Hz. Ömer-ul Faruk (R.A.) buyuruyor ki: "Zikrullah yapışın, çünkü zikrullah şifadır. İnsanları anmaktan da çok sakının, çünkü insanları anmak hastalıktır."

GIYBETİN TARİFİ VE MANASI

Gıybet; din kardeşini, iyi karşılamayacağı her hangi bir şeyle zikretmendir.

Gıyabında söylediğin şey ister bedeninde olan bir noksanlık hakkında olsun, ister nesebi hakkında, ister ahlaki hakkında, ister dininde olan bir hata hakkında, isterse dünyası hakkında olsun müsavidir. Hatta elbisesi, evi ve hayvanı hakkında olsun. Bütün bu mevzularda bir müslümanın hoşuna gitmeyeceği şeyleri arkasından söylemek gıybettir.

Bunların açıklamasına gelince: Bir kimsenin bedeni hakkında gıybet nasıl olur? Şöyle ki: Bir kimsenin kelliğini, kurnazlığını, kısa oluşunu veya uzun oluşunu, siyahlığını veya sarılığını veya vücuduna ait hoşuna gitmeyecek her hangi bir sıfatını arkasından söylemek onun bedenine ait gıybettir. Öyleyse gıybetten sakınmak hepimizin başlıca görevi olmalıdır.

NAKİS

İmalat İhr.Dek.Yay.San.ve Tic.Ltd.Şti.

*Tarihte el sanatı
insanlığın
vazgeçilmez
bir zevk ve
gurur kaynağı
olmuştur...*

MERKEZ :

Kürkçü Mah. Rampalı Çarşı No: 186 KONYA
Tel-fax: 0.332. 350 18 99

İMALAT :

Orta Mah. Atatürk Cd. No: 185
Avanos / NEVŞEHİR

Miray

DAYANIKLI TÜKETİM MALLARI TİC.LTD.ŞTİ.

Gazialemşah Mahallesi Mimar Muzaffer Cd. No: 30 KONYA
Tel: 0.332. 351 42 64 - 351 15 97 (Arapoğlu Makası)